

KIVENJUURET

Stenroth sukuseura ry:n jäsenlehti N:o 13 Maanantaina 15. joulukuuta 2003 Irtonumero 8 e

**Ilmoittautuminen
sukujuhille
käynnistyy**

Renny Harlin:

**“Tulen mielelläni sukujuhille
ensi kesänä, jos vain töiltäni
suinkin ehdin”**

Puheenjohtajalta

Erikoistarjous nuorille ja vähän vanhemmillekin

Kivenjuuret on Stenroth sukuseura ry:n jäsenlehti.

Julkaisija

Stenroth Sukuseura ry

Osoite

Kivenjuuret

c/o Hannu Sariola

Helsinki

Oravatie 15 00800 Helsinki

kivenjuuret@stenroth.net

hannu.sariola@helsinki.fi

Puhelin: 050 - 517 94 58

09-19125140

Toimitus

Hannu Sariola, päätoimittaja

Timo Siukonen

Olavi von Bell

Antti Siukonen

Jaakko Pihlaja

Veikko Sariola

Taitto

Antti Siukonen

Pankkiyhteys

Stenroth sukuseura ry.,

Nordea 104535-239917

Painopaikka

Yliopistopaino, Helsinki

Painos

2650 kpl

Kotisivu

http://www.stenroth.net/

Osoitetietoja koskevat muutokset pyydetään ilmoittamaan postitse jäsenistösihteerille:

Liisa Kivijuuri,

Ruojantie 3

85500 Nivala

tai email: liisa.kivijuuri@kotinet.fi

Hyvä Kivenjuurien lukija!

Kädessäsi on harvinainen lehti. Se on lajissaan ensimmäinen, vaikka kansilehdelle onkin kirjoitettu numero 13.

Lajissaan ensimmäinen tarkoittaa ennen kokemattoman suurta jakelua ja ennätysmäistä sivumäärää.

Koskaan aikaisemmin Kivenjuuria ei ole lähetetty kaikkiin niihin Stenrothin suvun perheyksiköihin, joiden osoite on meillä tiedossa.

Pahoittelemme, että kaikkia osoitteita emme mittavista talkoista huolimatta saaneet selville, mutta toivomme vähitellen saavamme täydennettyä puutelistamme.

OSA LUKIJOISTA ei tiedä kuuluvansa Stenrothin sukuun.

Heille kerrottakoon, että kyse on vänrikki Erik Stenrothin (1688–1766) jälkeläisistä, joita on jo 11. sukupolvessa. Elossa olevien määrä ylittää 10000 hengen rajan. Heistä jäseniä on kolmisensataa.

Seuran jatkaa uusien sukulaisten jäljittämistä 2006 julkaistavaa sukukirjaa varten.

VALMISTELEMME ensi kesän sukujuhlia. Kokoonnumme 19.–20. kesäkuuta 2004 Nivalassa.

Toivotan lehden kaikki lukijat sinne tervetulleiksi!

Nivalassa tarjoillaan eri muodoissa suvun historiaa ja nykypäivää sekä hengen ja ruumiin ravintoa.

Lauantaina pelataan golfia suvun mestaruudesta ja sunnuntaina vietetään pääjuhlaa.

Päätteeksi pidetään Stenroth sukuseura ry:n sääntöjenmukai-

nen vuosikokous, jossa valitaan puheenjohtaja ja hallitus, määrätään jäsenmaksu, vahvistetaan tilinpäätös ja päätetään mahdollisista sääntömuutoksista.

Vuosikokous on paikka, jossa jäsenet saavat äänensä kuuluviin. STENROTH SUKUSEURAN hallitus päätti ottaa tietoisien taloudellisen riskin ja julkaista lehden ilman varmuutta kustannusten peittymisestä.

Kyse on markkinointinumerosta. Sen vuoksi emme peri siitä maksua.

Jos toimituksen työn jälki miellyttää, pyydämme lukijoita kantamaan vapaaehtoista taloudellista vastuuta. Kertyvän tuen perusteella hallitus harkitsee, onko seuralla varaa julkaista sukulehteä toista kertaa yhtä laajan jakelun mukaisesti.

Sääntöjen mukaan Kivenjuuret on sukuseuran jäsenetu.

Onnellista Joulua 2003 ja sukurakasta Uutta Vuotta 2004!

*Timo Siukonen
Puheenjohtaja*

Nyt juhlietaan: 13. kerta toden sanoo!

Kivenjuuret on Stenrothin sukuseuran jäsenlehti, jonka 13. numero on kaikille sukulaisille postitettava juhlanumero. Se leviää sukumme kantaisän, Hämeen jalkaväkirykmentin vänrikin Erik Stenrothin (1688–1766) jälkeläisille. Heistä on muodostunut lähes 3000 perhettä ja yli 15000 kiehtovaa ihmiskohtaloa, eikä likimainkaan kaikkia sukulaisia vielä tunneta.

Sukuseuran tarkoituksena on selvittää Stenroth-suvun vaiheita ja historiaa, vaalia suvun perinteitä ja edistää yhteenkuuluvuuden tunnetta jäsentensä keskuudessa.

Toiminta on monipuolista. Sukuseura järjestää yhteisiä kokouksia, sukupäiviä ja retkeilyjä. Se kerää ja arkistoi sukua koskevaa tietoutta, auttaa suvun jäseniä tutkimaan suvun vaiheita sekä saattaa työn tulokset jäsenten tietoon. Seura harjoittaa myös julkaisutoimintaa sekä pitää luetteloa suvun jäsenistä. Pääset perehtymään seuran toimintaan tarkemmin osoitteessa www.stenroth.net.

Kivenjuurten juhlanumero on Stenrothien näköinen ja tekemä. Numerossa esiintyvät sukumme jäsenet niin kirjoittajina, haastateltavina, tarinoina kuin kirjailijoina. Mukana on myös pikku-uutisia seuran toi-

minnasta, uutisia syntyneistä ja kuolleista sekä muistokirjoituksia.

15000 sukulaisemme joukkoon mahtuu ammatteja laidasta laitaan, mutta joukossa näyttäisi olevan poikkeuksellisen paljon kynäniekkoja, saarnamiehiä ja poliitiikkoja. Stenrothit ovat tunnetusti sanavalmista sakkia! Kerro sinäkin tarinasi *Kivenjuurissa*.

Tervetuloa Kivenjuurten lukijaksi! Kun sukukärpänen on nyt purrut, kannattaa samantien liittyä Stenrothien sukuseuraan. Jäseneksi liittymiskaavakkeen löydät tästä numerosta. Voit liittyä myös seuran kotisivujen kautta.

Hannu Sariola
päätoimittaja

<i>Puheenjohtajalta</i>	2
<i>Päätoimittajalta</i>	3
<i>Sotilassääty toi yhteen Harlinit ja Stenrothit</i>	4
<i>Renny Harlinin haastattelu</i>	5
<i>Stenroth Golf Open</i>	9
<i>Om några ättlingar till Pauline Lindeberg och Julius von Wright</i>	10
<i>Stenrothien suku kokoontuu Nivalassa</i>	12
<i>Stenrothien sukunimivaihdokset</i>	14
<i>Forsellin pojat – ja tytötkin</i>	16
<i>Kuka on Jaakko Castrén?</i>	22
<i>Logo-kilpailu</i>	23
<i>Vuoret ovat kiipeämistä varten</i>	24
<i>Kirjat</i>	28
<i>Stenrothien keskeneräinen saa jatkoa</i>	33
<i>Puutarhureita koko perhe – Jaakko Wegelius</i>	34
<i>Uutispalsta</i>	36
<i>In memoriam</i>	37
<i>Runopalsta</i>	40
<i>Albert Theodor Töttermann – Stenrothilainen valtioneuvos</i>	42
<i>Erikin päivän risteilyä Saimaalla</i>	43
<i>Onko Aleksis Kivellä ja Stenrotheilla yhteisiä esivanhempia</i>	44
<i>Sukuseura@internet</i>	46
<i>Ilmoittautumislomake Nivalan sukukokoukseen</i>	48

Sotilassääty toi yhteen Harlinit ja Stenrothit

“Vasta aika hiljattain minulle on selvinnyt sukupuuni laajuus. Se on ollut todella mielenkiintoista luettavaa”, maailmankuulu elokuvaohjaaja Renny Harlin, 44, toteaa Kivenjuurille myöntämässään haastattelussa. Todellakin: Harlin kuuluu Erik Stenrothin jälkeläisiin kahdeksannessa sukupolvensa Henrikin sukuhaarassa. Harva meistä tuntee esivanhempiaan viittä sukupolvea taaksepäin ja tunnistaa sieltä sukupuuhun tulleet kymmenet eri sukunimet.

Kerrattakoon tässä Renny Harlinin Stenroth-yhteys, sillä sukuseuran ja sukututkimuksen tehtäviin kuuluu jakaa tietoa esipolvista. Vänrikki Erik Stenrothin (1688–1766) vanhin poika Henrik (1727–1774) opiskeli papiksi toimien pitkään Leppävirran kappalaisena ja lopuksi Ilomantsin kirkkoherrana. Hänen tyttärensä Ulrika Lovisa (1766–1839) oli naimisissa kornetti Karl Jakob Forssellin kanssa. Heidän tyttärensä Katarina Elisabeth (1786–1876) oli kaksi kertaa naimisissa, ensin

luutnantti Paul Brunoun (1769–1816) ja tämän kuoltua kapteeni Ernst Herman Harlinin (1780–1868) kanssa.

Tuon ajan sääty-yhteiskunnalle oli tyypillistä, että aviopuolisot haettiin yhteisistä ammattikunnista. Tyypillinen stenrothilainen oli tuohon aikaan pappi tai sotilas. Sama päti Harlinien puolella. Ernst Hermanin isä oli luutnantti ja isoisä vänrikki. Ernst Herman ja Ulrika Lovisa saivat neljä lasta, kaksi poikaa ja kaksi tyttöä. Perheen kuopuksesta Herman Reinholdista (1827–1917) tuli Rantasalmelle nimismies ja tilanomistaja. Hän oli kaksi kertaa naimisissa. Ensimmäisestä avioliitosta Anna Sofia Kiisken kanssa syntyi kuusi lasta. Järjestyksessään neljäs, Mauritz William (1853–1920) opiskeli lennätininsinööriksi ja teki elämäntyönsä Kuopiossa. Hän sai hovineuvoksen ja asessorin arvonimet. Hänellä oli mittava maaomaisuus, mm. tiloja Vehmersalmella (Särkiniemi), Konnevedellä (Heikkilä) ja Karttulassa (Vakkakuusi). Mauritz Harlin solmi 1887 avioliiton Kokkolasta kotoisin olleen Birgitta Mattssonin kanssa (1861–1934). Heille syntyi seitsemän lasta, joista neljäs oli

Renny Harlinin isä, ylilääkäri Oiva Harlin (1897–1978).

Haastattelussa Renny Harlin kertoo lapsuudestaan, nuoruudestaan ja jo varhain syntyneestä tavoitteestaan päästä Hollywood-ohjaajaksi. Vaikka työ on vienyt hänet asumaan Yhdysvaltoihin, Harlin pitää tiiviisti suhteita yllä äitiinsä, siskoonsa ja ystäväpiiriinsä. Siteet Stenrotheihin ovat vielä ohuet, mutta silti hän rohkenee todeta: “Olen ylpeä siitä, että olen osa tätä hienoa sukua, ja olen aina uskonut, että meidän vastuumme ei ole pelkästään tulevaisuuden sukupolvia kohtaan, vaan nimenomaan menneitä polvia ajatellen.”

Näitä siteitä voidaan vahvistaa ensi kesänä Nivalan sukujuhliissa 19.–20. kesäkuuta.

“Tulen mielelläni sukukokoukseen ensi vuonna, jos suinkin olen töiltäni vapaana”, Harlin lupaa.

Renny Harliniin uraan elokuvaohjaajana voi tutustua internetissä esimerkiksi osoitteessa: <http://us.imdb.com/name/nm0001317/>

Timo Siukonen

Renny tiesi 15-vuotiaana tulevansa Hollywood-ohjaajaksi

Elokuvaohjaaja Renny Harlin (RH) myönsi haastattelun Kivenjuuret-lehdelle (KJ). Miehen kiireisen aikataulun vuoksi haastattelu toteutettiin sähköpostitse viime syyskuussa.

KJ: Kerro lapsuuden ajastasi: vanhemmistasi, sisaruksistasi, isovanhemmistasi ja muista sukulaisista, sedistä, enoista, tädeistä. Pidettiinkö yhteyksiä yllä? Tuliko sinulle kukaan erityisen läheiseksi? Millä paikkakunnilla asuit, missä kävit koulua?

RH: Synnyin Riihimäellä, josta minulla on hyviä muistoja. Muutimme sieltä Kulosaareen Helsinkiin kun olin viisivuotias. Riihimäellä aika kului kelkkamäessä ja läheisessä metsikössä seikkaillessa. Isäni oli ylilääkärinä Riihimäen sairaalassa, ja äitini, joka on sairaanhoitaja, oli minun ja sisareni Tuiren kanssa kotona. Hän halusi itse vastata lastensa kasvatuksesta. Asuimme kerrostalossa sairaalan vieressä, ja muistan meillä käyneen vieraita usein, vanhempieni seurustellessa paikkakuntalaisten kanssa. Myös sukulaiset kuuluivat vierailijoihin syntymäpäivinä, jouluna ja muinakin merkkipäivinä. Naapurustossa oli paljon lapsia joiden

kanssa aina keksittiin jotain jännittävää tekemistä. Isäni puolelta isovanhempani olivat jo kuolleet minun syntyessäni, äitini puolelta olimme tiiviisti yhteydessä isovanhempiini, sekä äitini kahteen veljeen, Lauriin ja Kariin, sekä hänen sisarensa Marjannaan. Isäni puolelta tuttava piiriimme kuuluivat hänen poikansa Pekka ja tyttärensä Leila, molemmat aikaisemmasta avioliitosta. Myös Pekan ja Leilan lapset kävivät meillä leikkimassa, ja me vierailimme heidän luonaan Helsingissä. Myöhemmin perin mm. jääkiekkovarusteeni Leilan pojalta Heikiltä, joka oli minua muutamaa vuotta vanhempi. Kaiken kaikkiaan perheeni elämäntyyli oli vaatimatonta. Toki perustarpeista ei koskaan ollut pulaa, mutta isäni periaatteena oli, että turha tuhlaavaisuus ei ollut paikallaan, ja mm. harrastusvälineitä ei ostettu vain hetken mielihajotteesta, vaan yleensä ne kulkivat suvussa sukupolvelta toiselle, oli sitten kysymys musiikki-instrumenteista tai urheiluvälineistä. On vaikeaa edes kuvitella, kuinka erilaista tämän päivän lasten ja nuorten elämä merkkivaatteineen ja videopeleineen on. Nelivuotiaana säästin pikkupalveluksista tienattuja minimaalisia taskurahoja yli vuoden, kunnes pystyin toteuttamaan pitkällisen

haaveeni: ostin sukellusnorkkelin, jota sitten käytin kylpyammeessa ja Riihimäen maauimalassa.

“Harrastusvälineet kulkivat suvussa sukupolvelta toiselle”

Olin hyvin läheinen, ja olen edelleen, äitini sukuun. Yhdessä vietetyt kesät saarella itäisellä Suomenlahdella toivat meidät kaikki hyvin lähelle. Edelleen olemme tiiviisti yhteydessä. Enoni toimivat minulle esimerkkeinä mitä kalastukseen ja merenkulkuun tuli. Tätini Marjanna oli ekspertti kaikkien luonnonläheisten asioiden suhteen. Kaikki metsän oliot ja kasvisto tulivat tutuiksi hänen ja tietenkin vanhempieni välityksellä. Valitettavasti Marjanna sairastui jo nuorena äitinä ja poistui luotamme aivan liian aikaisin.

Isäni puolelta olimme yhteydessä Pekan ja Leilan perheiden kanssa nuoruudessamme. Vierailuita tehtiin puolin ja toisin, kunnes Leila perheineen muutti Australiaan. Myöhemmin isäni kuoli ylioppilaskeväänäni

“Laadin perheen kelanauhurilla radiokuunnelmia”

1978. Sen jälkeen Leila tai Pekka perheineen eivät ole olleet yhteydessä meihin.

Kulosaari metsineen ja merenrantoineen oli keidas perheellemme. Nautimme suunnattomasti vuosistamme siellä ja tutustuimme hyvin seudun perheisiin. Kävin sisareni kanssa Kulosaaren kansakoulua ja sitten Kulosaaren Yhteiskoulua. Kaveripiiri oli äärettömän laaja ja tärkeä. Myös kaikki vanhemmat tunsivat toisensa. Asuimme pienessä rivitaloasunnossa; vihdoin Tuirella ja minulla oli omat huoneet. Minun huoneeni oli kuin eläintarha, täynnä lintuja, kilpikonnaa, käärmeitä ja jyr-sijöitä. Lähipiirin lapset toivat löytämänsä siipirikot hoiviini. Lapsuusaikani oli täynnä inspiraatiota ja fantasiaa. Tein teatteria. Laadin perheen kelanauhurilla radiokuunnelmia muitten lasten viihdytykseksi. Piirsin ja maalasin, ja myin sitten teoksiani pilkkahintaan koulussa. Yhdeksänvuotiaana aloin toimittaa omaa lehteäni *Kulo-Sanomatiini*. Kaikki vapaa-aikani meni juttujen kirjoittamiseen ja kansikuvien piirtelyyn. Tuohon aikaan ei tietokonetta oltu vielä keksitty, ja kaikki piti tehdä käsin kirjoituskoneen ja kalkkeeripaperin avulla. Olen koko elämäni viettänyt paljon aikaani luonnossa ja eläinten parissa. Tapanani oli usein nousta viideltä aamulla ja mennä metsään tai merelle eläimiä tutkimaan ennen kouluun menoa. Sain kumiveneen kahdeksanvuotiaana. Seilasimme Kulosaaren rantoja kaiket päivät. Silloin ei vielä

pelastusliiveistä kai oltu vielä kuultukaan. Kolmentoista vanhana seurasin Tuirea Alppilan Yhteislyseoon. Pari vuotta myöhemmin muutimme Kruunuhakaan. Kulosaari jäi taakse. Uusi, kaupunkilainen elämä alkoi. Kolmentoista vanhana sain myös vuosien odotusten jälkeen oman koiran, Lotan, josta tuli paras ystäväni seuraavien lähes viidentoista vuoden ajaksi. Elämä Kruunuhaassa ja Alppilan koulussa oli hyvin erilaista kuin mihin olin tottunut, ja muuttimekin takaisin Kulosaareen ennen lukion loppua. Tunsimme, että todelliset juuremme olivat Kulosaarella. Asuin siellä kunnes ylioppilastutkinnon jälkeen menin armeijaan, ja sitten, isäni kuoleman jälkeen hajaannuimme kaikki tahoillemme. Sisareni meni naimisiin ja äitini muutti pienempään asuntoon Kulosaarella. Itse muutin intin jälkeen Eiraan ja aloitin opinnot Taideteollisessa korkeakoulussa Elokuvataiteen linjalla. Perheemme oli toki edelleen erittäin läheinen, sisareni, äitini ja mi-

“Kuusikymmentäluvun alussa meillä ei ollut edes televisiota”

nun välillä. Oli vain aika aikuis-tua ja perustaa omat kotimme. Kuten silloin, myös nykyisin olemme kosketuksissa melkein päivittäin, suurista välimatkoista huolimatta.

KJ: Millaisia elämän eväitä sait mukaasi maailmalle? Oliko suvulla joitain harlinmaisia tapoja? Laulettiinko? Soitettiinkö? Kerrottiin tarinoita? Käytiinkö kirkossa? Onko suvulla jokin yhteinen paikka, jonne

oltaisiin usein kokoontunut?
RH: Isäni ja äitini antoivat meille erittäin vankat periaatteet työn ja ahkeruuden kunnioittamisesta. Minun ja sisareni tulua teini-ikään äitinikin palasi työelämään ja teki pitkää päivää aina eläkevuosiinsa asti. Opimme, että raha ei kasva puissa, ja mitään ei tässä maailmassa saada ilmaiseksi. Isäni vankkoja periaatteita oli, että Kaikella On Tarkoituksensa, joten vastaiskujenkin kohdatessa opimme ottamaan ne tyynesti, ja tähtäämään eteenpäin uusien toivein. Perheemme oli hyvin kiinteä yksikkö. Kuusikymmentäluvun alussa meillä ei ollut edes televisiota, ja illat vietettiin yhdessä, lukien tai pelejä pelaten. Kävimme sienessä, marjassa ja kalassa. Isäni oli myös innokas metsästäjä ja toi usein riistaa kotiin äitini kokattavaksi. Tarinoita kerrottiin illallispöydän ääressä. Koskaan ei ollut sellaista kiirettä, etteikö perhe olisi kokoontunut yhdessä ruokapöydän ääreen. Isäni oli tunnettu värikkäänä seuramiehenä, ja hänellä oli ehtymätön varasto jännittäviä tarinoita eri maailman kolkista. Kesät vietettiin kokonaisuudessaan saarella äitini suvun kanssa. Saari oli paratiisi, johon kaikki ikävöimme talven ajan. Muuten perheemme kävi myös matkoilla, mm. Espanjassa. Näillä matkoilla opin puhumaan Espanjaa, ja näin kuinka erilaisia eri kulttuurien kasvatit voivat olla.

Muita perheen yhteisiä tapoja olivat tietysti saunassa käynnit, kaikki yleiset juhlapäivät ja traditiot. Meidät opetettiin luterilaiseen uskoon, jota seuraan tänäkin päivänä. Kirkossa kävimme yleensä vain jouluna. Periaatteena oli, että uskontoa voi kunnioittaa joka päivä luonnon helmassa. Kirkossa käynti ei

ollut välttämätöntä Jumalan läsnäolon kokemiseksi.

KJ: Mitä suku on sinulle merkinnyt? Onko suhteesi siihen muuttunut vuosien kuluessa? Entä oma perheesi, lapsesi, mitä heille haluat jättää henkiseksi perinnöksi?

RH: Suku on minulle hyvin tärkeä, kuten aikaisemmista kommentteistani selviää. Tietyt suhteet ovat vuosien saatossa muuttuneet, mutta oman perheen merkitys on aina minulle ollut valtava. Myös sisareni lapset ovat muodostuneet erittäin läheisiksi minulle, ja heidän aikuistuuksaan olen yrittänyt auttaa ja tukea heitä kaikissa

**“Opin kotoa, että se mikä ei taivu
ennenmin tai
myöhemmin
katkeaa”**

onnemme. Ilman kodin antamia lähtökohtia ja periaatteita en olisi koskaan päässyt näin pitkälle. Sen avulla olen jatkanut eteenpäin silloinkin kun seinä on noussut vastaan.

Ja uskokaa pois: ylitsepääsemättömän vaikeita aikoja on ollut riittävästi niin taloudellisesti kuin henkisesti. Opin myös kotoani sen, että mikä ei taivu, ennenmin tai myöhemmin katkeaa. Jääräpäisesti ei tässä maailmassa välttämättä päästä parhaisiin tuloksiin, vaan tahdonvoimalla, joka ottaa myös muut ihmiset ja ympäristön huomioon.

KJ: Mitkä tapahtumat, unelmat ja tavoitteet johtivat sinut ammatinvalintaan ja opiskeluun?

RH: Rakastin elokuvaa lapsesta saakka. Äitini vei minut katsomaan Hitchcockin elokuvia jo pikkupoikana ja intohimo luoda omia tarinoita syttyi. Kun seurasin Don Siegelin kuvauksia elokuvasta Telephone Helsingin Etelärannassa 15-vuotiaana teini-ikäisenä, se kiteytyi minulle: Minusta tulee Hollywood -ohjaaja.

KJ: Kerro elokuvaohjaajan urasi kohokohdista ja tappioista, tavoitteistakin!

RH: Urastani on kirjoitettu loputtomasti Suomen mediassa. Avainkohdat kuten ensimmäinen elokuvani *Jäätävä Polte* yhdessä ystäväni, tuottaja Markus Selinin kanssa 1985 antoi ensimmäisen sysäyksen. Filmi kiellettiin poliittisista syistä Suomessa. Sitten seurasi muutama kivenkova vuosi Hollywoodissa, kunnes 1988 *Painajainen Elm Streetillä 4*, muodostui jättimenestykseksi ja sysäsi minut suoraan studio-ohjaajien kaartiin. *Die Hard kakkonen* lujitti asemiani menestyksellään niin kriitikoiden kuin yleisönkin keskuudessa ja sen jälkeen olen tehnyt tasaiseen tahtiin elokuvia vuosi toisensa jälkeen. Suuri pettymys oli 1995 *Kurkun-*

leikkaajien Saari, joka ei menestynyt alkuunkaan, ja tietysti tuntuu masentavalta suuren työurakan jälkeen. Onneksi tämä on tavallista jokaisen ohjaajan uralla, ja kunhan entistä näyttöä löytyy, uudet projektit odottavat tekijäänsä. Hollywood ei suinkaan ole helppo paikka. Työn varjopuoli on se, että sille on omistettava koko elämänsä. Monille perheen, ystävien, tai muiden arkiasioiden huomioon otto muodostuu vaikeaksi. Tulevaisuuden tavoitteisiini kuuluvat repertuaarini laajentaminen, hyvien, minulle läheisten aihe-

**“Vasta hiljattain
minulle on
selvinnyt
sukupuuni laajuus”**

den kehittäminen ja laatu elokuvien teko. Myös oma perhe kuuluu tulevaisuuden haaveisiini.

KJ: Kuinka menestyt omasta mielestäsi kansainvälisessä elokuvabisneksessä, glamourin ja talouden sekamelskeisessä symbioosissa?

RH: Olen ollut hyvin onnekas ja saavuttanut lähes kaiken mihiin alun alkaen tähtäsin. Nyt olen asettanut riman korkeammalle. Haluan tehdä elokuvia aiheista, jotka koen itselleni tärkeiksi ja läheisiksi. Kaupallisuuden on otettava nyt takapenkki-paikka suunnitelmissani. Saa nähdä, kuinka tämä tavoite toteutuu Hollywoodin koneistossa. Glamourin ja muun pinta-kiillon suhteen olen nähnyt tarpeeksi. Hollywood -juhlat eivät enää kiehdo. Haluan tehdä työtä, mutta myös omistaa aikaani minulle tärkeille asioille, ihmis-suhteille ja luonnon parissa

oleskelulle. Toivon myös, että voin viettää enemmän aikaa Suomessa, sen puhtaassa luonnossa, erityisesti merellä ja saaristossa.

KJ: Oletko aiemmin tiennyt kuuluvasi Stenrothin sukuun? Millaisia terveisiä haluat lähettää läheisille ja aika kaukaisillekin sukulaisillesi Kivenjuurien välityksellä? Pääsetkö mukaan sukujuhliin 20.6.2004 tai vielä lukkoon lyömättömänä päivänä kesällä 2006?

RH: Vasta aika hiljattain minulle on selvinnyt sukupuuni laajuus. Se on ollut todella mielen-

kiintoista luettavaa. Olen ylpeä siitä, että olen osa tätä hienoa sukua, ja olen aina uskonut, että meidän vastuumme ei ole pelkästään tulevaisuuden sukupolvia kohtaan, vaan nimenomaan menneitä polvia ajatellen. Emmehän toki halua, että heidän yrittämisensä ja uhrauksensa meitä varten olisivat menneet hukkaan.

Tulen mielelläni sukukokoukseen ensi vuonna, jos suinkin olen töiltäni vapaana.

Liity sukuseuraan nyt, maksa jäsenmaksu vasta ensi kesänä!

Stenroth sukuseurassa oli marraskuun lopussa 291 jäsentä. Seura perustettiin kesäkuussa 2000 vänrikki Erik Stenrothin jälkeläisiä ja heidän aviopuolisoitaan varten.

Hallituksen päätöksen mukaan joulukuussa 2003 liittyneiden ei tarvitse maksaa kuluvan vuoden jäsenmaksua 15 euroa, vaan velvoitteet tulevat voimaan vasta 2004.

Seuran säännöt määräävät, että vuosikokous päättää jäsenmaksun suuruudesta. Seuraava kokous on 20. kesäkuuta 2004 Nilvalassa, ja vasta sen jälkeen rahastonhoitaja alkaa kerätä vuoden 2004 jäsenmaksuja. Siten hallituksen erikoistarjous kuuluu: **liity Stenroth sukuseuraan nyt ja maksa jäsenmaksu vasta ensi kesänä!**

Sääntöjen mukaan seuran hallitus hyväksyy uudet jäsenet. Ennen vuosikokousta hallitus käsittelee liittymisilmoituksia todennäköisesti kahdessa kokouksessa.

Vuosikokouksessa jäsenmaksun suuruudesta ja muista asioista voivat päättää vain seuran viralliset jäsenet. Hallituksen valmistelussa on kaksi käytännönläheistä asiaa. Toisessa mietitään sitä, voidaanko opiskelijoille myöntää alennusta jäsenmaksussa, toisessa, voidaanko seuran jäsenyys avata myös muillekin kuin vain aviopuolisille.

Liittymällä seuraan, voit itse vaikuttaa toiminnan suuntaan ja sääntöjen sisältöön. Käytännön asioita hoidetaan neljässä toimikunnassa. Yksi mieltii yhteisiä juhlia ja muita

tapaamisia (sosiaalisten toimintojen toimikunta), toinen hoitaa julkaisut ja varmistaa tiedonkulun (viestintätoimikunta), kolmas keskittyy sukhistorian tallentamiseen (dokumentointitoimikunta) ja neljäs pitää huolta seuran jäsenistä ja muista suvun aktiiveista (jäsenistötoimikunta).

Sukuseuran internet-sivuilla www.stenroth.net löytyy lisää tietoa sekä sähköinen ilmoittautumislomake. Voit liittyä jäseneksi myös takasivun lomakkeella.

Stenroth Golf Open

Olemme kaikki golfarit kokeneet sen nöyryyttävän tunteen, kun huolellisten valmistelujen jälkeen asetumme ykköstiille ykkösylpeytemme, draiverin, kanssa ja pamautamme – täyden hutilyönnin. Usein käy niin, että hermostumme ja toistamme tuon kauheuden.

Mitä tehdä tuossa tilanteessa ja mielentilassa? Voit tietenkin sadatella keksien kaikki mahdolliset tekosyyt epäonnistumiselle. Manaillet myös sitä, että et voi huutaa epätoivoasi ääneen, koska kunnan golfarina muistat etiketin vaatimukset. Onnettomuutesi voit ottaa myös toisen näkökulman - rennon huumorin. Katsot ympärillesi ja toteat pelikumppaneittesi yrittävän pidätellä vahingoniloisia ilmeitään ja lausahdat: "Ohhoh,

tämä kenttä on vaikein koskaan pelaamani, tosi-haaste tosi-golfarille", ja paiskaat kolmannella lyönnilläsi 230 m draivin – keskelle väylää.

Meille stenrothilaisille on erityisen mieluisaa löytää pallo suuren kiven juurelta, josta kunnan swingin lyöminen on mahdotonta ja todeta positiivisen itsevarmasti: "*Ich bin ein Steinerwurzel. Tämän vaikean lyönnin saat olen saanut geeneissäni*".

Näillä pienillä tosielämän kuvauksilla halusin lämmitellä meitä talvihorteeseen vai-puneita golffriikkejä ajattelemaan ensi kesän ihanuuksia vihreillä väylillä: Järjestämme sukukokouksen yhteydessä ensimmäisen **Stenroth Golf Open** -turnauksen Nivalassa 19.06.2004 Tuolloin pelataan suvun mestaruudesta "piste-

bogey"-säännöin, maksimipelitasoituksen ollessa 36. Jos osanottajia ilmoittautuu riittävästi, voidaan pelata erikseen naisten ja miesten sarjat. Myös "Pisin draivi ja lähimmäksi lippua"-kisat organisoidaan kilpailun yhteydessä. Kaikki kisaan osallistumisesta kiinnostuneet sukulaiset ilmoittautukoot minulle jo tässä vaiheessa alustavasti, jotta saataisiin Nivala-Golfiin arvio pelaajien määrästä. Sitovat ilmoittautumiset tulee vahvistaa 15.05.2004 mennessä.

Harri Siukonen

Puh: +35850 - 555 1247

Fax: +3589 - 852 1972

Email:

harri.siukonen@triofloor.fi

*Stenrothit
mittelevät
taitojaan golfissa
Nivalan
sukukokouksen
yhteydessä!*

Om några ättlingar till Pauline Lindeberg och Julius von Wright

Tryggve Gestrin

Familjen von Wright har skildrats flera gånger, senast av släktens mest berömda ättelägg, filosofen Georg Henrik von Wright, i hans memoarer. Denna text är därför inte avsedd att vara annat än en kort beskrivning av några personer som är befryndade med ätten.

Gamle majoren på Haminanlax, Henrik Magnus von Wright 1771–1850), fick åtta söner och åtta döttrar tillsammans med sin hustru Maria Elisabeth Tuderus. Av dessa var de tre sönerna Magnus, Wilhelm, och Ferdinand produktiva som konstnärer, men lämnade få ättlingar. Den näst yngste sonen, Julius, efterlämnade däremot en talrik skara ättlingar genom sina fyra barn.

Julius von Wright (3.12 1820 – 31.12 1885) blev inte konstnär, men samma händighet som bröderna använde för att föra penseln, använde Julius bl.a. som vapensmed och möbelsnickare, han var bl.a. övervapenmästare vid indelta militären och flera möbler av hans hand finns bevarade. Sitt skarpa öga fick han bruk av både som legendarisk skarpskytt och ornitolog. Julius von Wright är kanske bäst känd som författare den banbrytande studien "Fogelfaunan i Kuopiotrakten" publicerad 1857.

Då han gifte sig med dottern till häradsskrivaren i Rantasalmi härad Carl Wilhelm Lindeberg och hans hustru Catarina Charlotta Roschier, Pauline Wilhelmina Lindeberg hade han redan lämnat det militära, och försörjde sig som statlig tjänsteman, uppsyningsman och kassör vid Taipale och Konnus kanaler i Leppävirta.

Julius och Pauline fick endast fyra barn, tre söner, Ferdinand (1863–1930), Magnus Hjalmar (1868–1930) och Arvid Wilhelm (1869–1929), samt dottern Alma Wilhelmina (1866–1934). Av dessa gick den vetenskapande ådran i arv hos kommerserådet Ferdinand von Wrights ättlingar, bland vilka återfinnes professorerna Georg

Henrik och hans syster Marianne (gift Frankenhaeuser) och deras kusin Johan Magnus von Wright.

Till Finland hade år 1891 inflyttat en tysk köpman från Lübeck, August Friedrich Wilhelm Cabell, född på Schönkamp i socknen Curau i den fria hansestaden Lübeck den 25.2 1870. Hans far, godsägaren Franz Joachim Heinrich Cabell (1830–1876), hörde till en släkt som varit forstmästare i Wulfsdorf i flera generationer. Jag hoppas kunna återkomma till denna familj vid något senare tillfälle.

Vid den tid då Alma von Wright och August Cabell gifte sig i Kuopio den 18.8 1893 verkade

Lars Gestrin var son till tulltjänstemannen Fritz Birger Gestrin och Nadeschda (Nanna) Demidoff, och därmed kusin till prosten Lars Roschiers och Helena (Leni) Demidoffs barn.

August Cabell i Viborg. August Cabell blev finsk medborgare samma år som sonen Sigurd Ragnar föddes den 7.6 1895. Familjen flyttade senare till Helsingfors, men behöll sin förkärlek för det karelska landskapet så att de skaffade sig en gård på Karelska Näset, Peippola i Nykyrka socken, som sin sommarstuga. Där föddes också dottern Mary Henriette Cabell den 19.3 1898.

August Cabell arbetade senare vid firma Bensow, och skaffade sig ett egnahemshus i Grankulla, där hans barnbarn en gång skulle komma att bo. Ivrig jägare liksom sin svärfar Julius von Wright brukade han jaga rapphöns på Storåkern i Man-

kans tillsammans med sina tyska fågelhundar. Här planerar Esbo stad idag en ny tätort.

Ragnar och Mary Cabell fick vardera flera barn som fortplantade släkten. Ragnar gifte sig med barnträdgårdslärarinnan Ellen Anna Elisabeth (Anna-Lisa) Ehrström och fick med henne två döttrar och två söner. Mary gifte sig med justitierådmannen Lars Kristian Nicolaus (Lasse) Gestrin och fick med honom fyra söner och en dotter. Därmed bröts en över hundra-årig tradition i familjen Gestrin, där endast en son fortplantat släkten på svärdssidan i varje generation.

Av sönerna dog Lars Erik August (född den 8.8 1925) som beväring i IT-UK den 2.6 1945, den äldste sonen Lars Fredrik Birger (född den 19.9 1921, dog den 24.6 2003) blev klassisk filolog, lektor i latin och grekiska samt rektor för Svenska Normallyceum, Lars Henrik Johan (född den 26.9 1923) blev vicehäradshövding och direktör, medan den yngste, Lars Olof Kristian (född den 10.4 1929, dog den 7.4 1990) blev vicehäradshövding och minister. Dottern Gunn Mary Valborg (född den 27.11 1940) blev journalist.

LAADUKKAITA LATTIARATKAISUJA

Liiketilat: **Sanomatalo, Helsinki**
Nokia House, Oulu
Sampokortteli, Helsinki
Sonera, Helsinki
Hotellit: **Kämp, Scandic, Helsinki**
Ravintolat: **Pörssiravintola, Ravintola Teatteri, Helsinki**
Urheilutilat: **Vierumäen urheiluhalli, Vierumäki**
Mäkelänrinteen unitikeskuksen urheiluhalli, Helsinki

 TRIOFLOOR

Kaakelikaari 2A Puh. +358 9 8545 130
01720 Vantaa Fax. +358 9 8521 972

E-mail: trio@triofloor.fi
www.triofloor.fi

TUTUSTU LAAJAAN VALIKOIMAAMME KOTISIVUILLAMME www.triofloor.fi

Sukujuhlien valmistelut etenevät rivakasti

Stenrothien suku kokoontuu Nivalassa

Vänrikki Erik Stenrothin jälkeläiset neljästä pää sukuhaarasta kokoontuvat sukujuhliin Nivalaan 19.-20.6.2004. Samassa yhteydessä järjestetään Stenroth sukuseura ry:n vuosikokous. Juhliin odotetaan runsaasti osanottajia, sillä kokosihan Suomenlinnassa v. 2000 pidetyt ensimmäiset sukujuhlat noin 500 osallistujaa. Nyt järjestelytoimikunta ennustaa osallistujamäärän kaksinkertaistuvan.

Vuosi sitten sukuseuran hallitus päätti kokouksessaan Aarne Sariolan luona Kuopiossa, että yhteinen sukujuhla vietetään kesäkuussa Nivalassa. Joka toinen vuosi pidettävä sääntömääräinen vuosikokous tullaan järjestämään samalla.

Nivala valittiin juhlapaikaksi, koska siellä asuu runsaasti suvun kantaisän Erik Stenrothin (1688–1766) jälkeläisiä. Hänen nuorimman lapsensa Nils Stenrothin (1734- 1799) pojanpoika Karl Niklas (1814-1871) työskenteli Nivalassa sekä panttivoutina, varanimismiehenä että valtion viljavaraston hoitajana. Hän oli naimisissa kalajokisen Kristiina Lungin kanssa. Suurin osa heidän jälkeläisistään avioitui Nivalaan ja sen lähiympäristöön. Karl Niklas kuoli Nivalan Heikkilässä vuonna

1871 oltuaan sitä ennen leskenä seitsemän vuotta. Nykyisin paikkakunnalla asuu tuhansia heidän jälkeläisiään.

Suomenlinnan sukujuhliin valmistui hakuteos "*Stenrothien keskeneräinen*". Kirjan toimitti nykyinen puheenjohtajamme Timo Siukonen. Siinä on 1590 perhetaulua ja tiedot noin 8000 Erik Stenrothin sukuun kuuluvasta jälkeläisestä. Uusia sukuhaaroja löytyy lisää kaiken aikaa. Nivalan sukujuhlien aikaan arvioidaan perhetaulujen lukumääräksi 3000 ja jälkeläisten määräksi 14–15000. Odotammekin Nivalan sukujuhliin ennätysellistä osallistujamäärää.

Sukujuhlien valmistelut ovat edenneet rivakasti. Juhlapaikaksi saimme Nivalan Rauhanyhdistykseltä tilat, joihin mahtuu sa-

manaikaisesti tuhatkunta vierasta. Juhlapaikkakunnalta löytyy sekä hotelli- että kesähotellimajoitusta Kalajokilaakson ammattioppilaitokselta aivan juhlapaikan läheltä. Majoitusta löytyy lisäksi naapurikaupungeista ja – kunnista (Ylivieska, Haapajärvi, Sievi, Haapavesi, Kärämäki), jotka sijaitsevat noin 25- 45 minuutin ajomatkan päässä Nivalasta.

Sukujuhlat alkavat erävirallisina jo lauantaina 19. kesäkuuta, jolloin voimme tavata toisiamme ja tutustua paikkakunnan nähtävyyksiin. Merkittävin nähtävyys on keskustan tuntumassa sijaitseva *Kyösti ja Kalervo Kallion museo*. Nivala on tunnettu maataloustuotannostaan. Se on Suomen toiseksi suurin maidontuottaja. Myös paikkakunnan teollisuus on kehittynyt moni-

puoliseksi. Vastavalmistunut teknologiakeskus on koko seurakunnan teollisuuden kehityksen uusi "lippulaiva". Lauantain puolivirallisena ohjelmana järjestetään *Stenroth Golf Open*, stenrothilaisten golfmestaruuskilpailut Nivalan 18-reikäisellä kentällä. Kilpailu alkaa klo 12.00 "pistebogey"-väliaikalahtona (erillinen ilmoittautuminen ja osanottomaksu: kts. Harri Siukosen artikkeli s.9).

Sunnuntai 20. kesäkuuta alkaa klo 10.00 *Juhlajumalanpalveluksella* (messulla), joka toimitetaan stenrothilaisin voimin. Saarnan pitää piispa Yrjö Sariola, liturgina on kenttärovasti Valde Palola ja kanttorina Kaj Wirzenius. Jumalanpalveluksen musiikkiesitykset toteutetaan myös suvun voimin. Ruokailu on heti Jumalanpalveluksen jälkeen Rauhanyhdistyksen ravintolassa. Nivalan seurakunnan pitopalvelu on lupautunut huolehtimaan juhla- ja ruokailusta ja kahvitarjoilusta.

Päiväjuhla alkaa klo 13.30. Ohjelma koostuu puheista ja runsaasta musiikkitarjonnasta. Ohjelmaa pyritään saamaan kaikista neljästä pääsukuhaarasta. Lapsia varten järjestetään juhlapaikalle MLL:n "ammopalvelu" ja omaa ohjelmaa taikureineen. Päiväjuhlan päätteeksi kahvitellaan ja sen jälkeen noin klo 16.00 aloitetaan sääntömääräinen vuosikokous.

Vuosikokouksessa käsitellään mm. seuraavan kahden vuoden toimintasuunnitelma, josta kaikilla juhlisiin osallistujilla on lupautua keskustelemaan. Vain sukuseuran jäsenmaksun maksaneilla jäsenillä on oikeus vaikuttaa päätöksentekoon.

Kannattaa liittyä jäseneksi

Järjestelytoimikunta toivoo, että Erik Stenrothin jälkeläiset Katariinan, Henrikin, Saran ja Nilsin sukuhaaroista varaisivat almanakkaan ajankohdan 19.-20.6.2004 sukujuhlaa varten. On tärkeää, että osallistumme sankoin joukoin juhlille kuulemaan, keskustelemaan ja kannustamaan toisiamme sukuseuramme pyrkimyksissä ja tavoitteissa.

Meidän stenrothilaisten tehtävänä ja päämääränä on etsiä, löytää ja julkaista yhteinen menneisyytemme. Huomaamme pian, että oman aikakautemme historia erilaisine tapah-

tumineen katoaa, ellemme kerää, tallenna ja julkaise niitä. Suvussa tieto on vaeltanut sukupolvelta toiselle. Painakoon nykyinen sukupolvi siihen nyt oman leimansa. Pieninkin panos vie tutkimusta eteenpäin. Niinpä kannustan Erik Stenrothin jälkeläisiä kaikista sukuhaaroista yhteisiin talkoisiin ja sukujuhlille Nivalaan.

Sukujuhlille ilmoittautuminen ja osanoton vahvistaminen tapahtuu palauttamalla takakanen ilmoittautumislomake sukuseuran sihteerille Liisa Sjöblomille tai Liisa Kivijuurelle tai täyttämällä sama lomake sähköisesti osoitteessa:

<http://www.stenroth.net>

Osanottomaksu riippuu ilmoittautumisajasta:

1. Ilmoittautuminen ja osanottomaksu **30.4.2004** mennessä:

aikuiset 20 euroa, lapset ja nuoret 7-14 -vuotiaat 5 euroa ja alle kouluikäiset ilmaiseksi.

2. Ilmoittautuminen ja osanottomaksu **1.5.-31.5.2004**:

aikuiset 25 euroa, lapset ja nuoret 7-14 -vuotiaat 5 euroa ja alle kouluikäiset ilmaiseksi.

3. Ilman ennakoilmoittautumista:

aikuiset 30 euroa, lapset ja nuoret 7-14 -vuotiaat 5 euroa ja alle kouluikäiset ilmaiseksi.

Maksu sisältää ruokailun, kahvin, pääsyn juhlaan ja järjestelykustannukset.

Tiedustelut:

Ville Palola, järjestelytoimikunnan puheenjohtaja
Vaskitie 8.B.24,
90250 Oulu
puh. 0400-182473 ja 08-333729
ville.palola@na.netpp

Avioliitot tuottavat jatkuvasti uusia sukunimiä Stenrotheille

Miten minä liityn Stenrothin sukuun, kun en ole koskaan ennen sellaisesta sukunimestä edes kuullut, moni Kivenjuurien lukija kysyy. Omat vanhemmat tai isovanhemmatkään eivät siitä mitään maininneet. Taitaa lehti olla tullut väärään osoitteen? Vai onko sittenkään?

Stenroth sukuseura perustettiin 10. kesäkuuta 2000 Helsingin Suomenlinnassa. Seuran jäseniksi ovat oikeutettuja **kaikki** vänrikki Erik Stenrothin (1688–1766) jälkeläiset aviopuolisoineen. Säännöt tarkoittavat sitä, että seurassa ei etsitä vain kaikkien Stenroth-nimisiä perheitä, vaan seurataan myös tyttärien jälkeläisiä... ja taas tyttärien jälkeläisiä.

Sukututkimusta harjoitetaan sukuseuran dokumentointitoimikunnassa. Tavoitteenamme on julkaista 2006 uusi sukukirja. Suvun hakuteos *Stenrothien keskeneräinen* julkaistiin sukujuhlissa 2000. Siinä esitellään 1592 perhettä. Sittemmin työ on jatkunut perheiden lukumäärä liki kaksinkertaistunut. Uutta tietoa on tullut sekä suvun varhaisista vaiheista että nyky-polvista.

Palatkaamme artikkelin ensimmäiseen lauseeseen: Miten minä liityn Stenrothin sukuun? Vastusta voi etsiä mukaan liitetystä sukunimien luettelosta. Tilanpuutteen vuoksi emme voi esitellä kuin sukunimet kuuden ensimmäisen sukupolven avul-

la. Niiden kautta päästään 1900-luvun alkuun.

Nopeimmin lisääntyneissä sukuaaroissa on syntynyt Erik Stenrothin jälkeläisiä jo 11. sukupolvessa. Luettelosta käy ilmi, monennessako sukupolvessa mikin sukunimi on aviomiehen mukana tullut käyttöön. Vihki-vuosi on merkitty sulkuihin. Katarinan sukuaarassa on 80 sukunimeä, Henrikissä 54, Sarassa 16 ja Nilsissä 34.

Tutkimus jatkuu ja aukot pyritään paikkaamaan mahdollisimman hyvin. Toistaiseksi tiedämme varmasti, että kuuden sukupolven aikana uusia sukunimiä on liittynyt Stenrotheihin vähintään 184. Muutama suku on liittynyt Stenrotheihin useammin kuin kerran, osa samassa, osa eri sukupolvessa. Joistakin avioliitoista vihki-vuosi ei ole tiedossa. Niiden kohdalla sulkuihin on merkitty kysymysmerkki. Edellytyksenä nimen mukaan ottamisessa on se, että suku on jatkunut uudella nimellä vähintään seuraavan sukupolven ajan.

I sukupolvi: Lähtöhenkilöt:

Erik Stenroth (1688–1766) ja Kristina Krook (1708–1788).

Heille syntyi kuusi lasta, joista neljä meni naimisiin ja sai lapsia. Heidän mukaansa on nimetty Stenrothin suvun neljä pääsukuhaaraa: Katarina (1724–1804), Henrik (1727–1774), Sara (1732–1831) ja Nils (1734–1799).

II sukupolvi: Katarinan sukuhaara:

Roschier (avioliittoon 1744 Katarinan kanssa)

Saran sukuhaara:

Masalin (avioliittoon 1755 Saran kanssa)

III sukupolvi: Katarinan sukuhaara:

Galle (1785)

Henrikin sukuhaara:

Hammarin (1780)

Forssell (1785)

Saran sukuhaara:

Green (1780)

Costian (1787)

Nilsin sukuhaara:

Kekoni (1800)

IV sukupolvi: Katarinan sukuhaara:

Green (1819)

Linderoos (1837)

Grönvall (?)

Asplund (1828)

Lyra (1815)

Björkstén (1822)

Lindeberg (1830)

Pennanen (1809)

Majorin (1818)

Henrikin sukuhaara:

Forsskåhl (1818)

Brunou (1811)

Harlin (1818)

Tötterman – Toukoma (1828)

Sneckenström (1843)

Söderholm (1838)

Deinert (1879)

Saran sukuhaara:

Nygrén (1803)

Grönholm (1826)

Wegelius (1816)

Floor (1819)

Nilsin sukuhaara:

Rönqvist (1824)

Björklund (1836)

Sutela – Schroderus (1847)

Calamnius (1836)

Logrén (1839)

Flander (1840)

V sukupolvi:**Katarinan sukuhaara:**

Winter (1862)
 Bergbom (1833)
 Grönberg (1845)
 Gummerus (1860)
 Lönnblad (1840)
 Hildén (1853)
 Lundberg (1861)
 Sarlin (1851)
 Nicklin (?)
 Bergholm (1866)
 Enman (1824)
 Alopaeus (1861)
 Hukkanen – Huchtman (1841)
 Rönnholm (1859)
 Kiljander (1859)
 Perenius (1850)
 Lind (1855)
 Wirzenius (1857)
 Hjelmmann (1857)
 von Wright (1862)
 Puupponen (1872)
 Durchman (1872)
 Sormunen (1878)
 Nylenius – Nuorvala (1865)
 Tolvanen (1839)
 Taskinen (1846)
 Mälkiäinen (1827)

Henrikin sukuhaara:

Bastman (1848)
 Tandefelt (1841)
 Lackman (1848)
 Kihlman (1858)
 Böök (1851)
 Borgström (1860)
 Bonsdorff (1867 ja 1871)
 Duncker (1865)
 Åkerhielm (1870)
 Schauman (1868)
 Olsson (1873)
 Mikulin (?)
 Sandlund (1892)
 von Bell (1892)
 Haglund (1869)

Saran sukuhaara:

Jäntti (1853)
 Lyra (1858)
 Planting (1860 ja 1868)
 Nordberg (1862)

Nilsin sukuhaara:

Pesonen (1854)
 Wallius – Saramo (1867)
 Hällström (?)
 Hämäläinen (1875)
 Gebhard (1891)
 Stenius (1869)

Dunajeff (1872)
 Calamnius (1861)
 Kiviniemi (1868)
 Dufva (1878)
 Cavén (1874)
 Barck (1874)

VI sukupolvi:**Katarinan sukuhaara:**

Forsman (1882)
 Lund (1876)
 Wilskman (1882)
 von Troil (1864)
 af Heurlin (1871)
 Uhlén (1870)
 Strengell (1893)
 Gulin – Pinomaa (1884)
 Wuolijoki (1911)
 Linsén (1889)
 Degerholm (1896)
 Lampén (1904)
 Sundquist (1895)
 Dickström (1896)
 Holmberg (1905)
 Mechelin (1866)
 Stigzelius (1873)
 Raassina (1896)
 Cannelin (1890)
 Candolin – Kouta (1908)
 Basilier (1888)
 Heinrichs (1889)
 Hällström (1884)
 Ståhlhammar – Siimes (1903)
 Heino (1900)
 Malmberg (1877)
 Kosunen (1895)
 Mikkonen (1889)
 Kokko (?)
 Wikman (1878)
 Bergroth (1882)
 Malm (1880)
 von Fieandt (1882)
 Cabell (1893)
 Laaksonen (1911)
 Galle (1903)
 Silfverberg – Sarpakangas (1907)
 Therman (?)
 Lück – Lautsila (1901)
 Zimmermann (1913)
 Pihlajamäki (1917)
 Remes (1926)

Henrikin sukuhaara:

Kauppinen (1870)
 Fagerström (1892)
 Tawast (1892)
 Walldén (1865)
 Harlin (1877)
 af Björkstén (1889)
 Rozentel (1903)

Elers – Ervi (1907)
 Franssila (1899)
 Blomqvist – Linnasalmi (1898)
 Palander – Suolahti (1911 ja 1912)
 Sommar – Somersalo (1914)
 Arntzen (1894)
 Söderström (1896 ja 1898)
 Dahlström (1900)
 Allwood (1909)
 Bengtsson (1903)
 Börresen (?)
 Lindberg (1927)
 Walldén – Vakio (1922)
 Berggårdh (1927)
 Wallin (1929)
 Heinonen (1929)
 Widell – Vaalas (1930)
 Nordberg – Sariola (1921)
 Malmund – Malmio (1923)
 Törmänen (1932)
 Kjenberg (?)
 Suomela (1953)
 Kukkonen (1954)

Saran sukuhaara:

Pietiläinen (1874)
 Ruuskanen (1887)
 Johnson (1889)
 Sipola (?)
 Ruotsi (1868)

Nilsin sukuhaara:

Oinonen (1880)
 Härkönen (1884)
 Tolvanen (1888)
 Kempas (1902)
 Riihelä (1903)
 Dahlgren (1895)
 Strömmer (1907)
 Sahlberg – Warmavuori (1891)
 Ahjo (?)
 Lindström – Sarva (1907)
 Wuorinen (1917)
 Mela (1917)
 Sjöström (1925)
 Helander – Helasterä (1897)
 Wikman (1902)
 Kari (1900)
 Palola (1893)
 Visuri – Mehtälä (1894)
 Kahelin (1906)
 Teräs (1908)
 Lehtola (?)
 Rivinoja (1912)
 Tammelin (1924)
 Kivioja (1924)
 Forsgård (1907)

Forssellin pojat – ja tytötkin

Anto Leikola

Silloin kun Forssellin veljekset mainitaan historioissa, he tulevat yleensä esiin Aleksis Kiven yhteydessä. Totta on, että veljekset, nimenomaan Theodor ja Albert, näyttelivät Kiven elämässä merkittävää osaa, ja Kiven elämäkertojen kirjoittajat ovat yhtä mieltä siitä, että Forssellit kuu-

luivat ainakin eräässä vaiheessa runoilijan läheisimpiin ystäviin. Perimätiedon mukaan itse Snellman oli kehottanut Alexis Stenvallia hakeutumaan Forssellien ja Reinin toveripiiriin, ja hän asuikin Albert Forssellin huonetoiverina eli bolagistina Vladimirinkadulla, nykyisellä Kalevankadulla. Albert kirjoitti

veljelleen Wilhelmille Padasjoelle maaliskuussa 1859: “Nyt minä olen saanut tänne bolagistin; hänen nimensä on Stenvall ja hän on ylioppilas. Se on hyvin mukava mies.” Tunnettua on myös, että Albert Forssell teki suomalaisen kirjallisuuden historialle kuolemattoman palveluksen piirtämällä Kivestä ainoan tunnetun kuvan, runoilijan jo maatessa arkussaan. Theodor Forssellin maatilalle Pornaisten Laukkoskelle Kiven oli määrä lähteä pehtorinoppiin syksyksi 1869, mistä hän kirjoitti jo saman vuoden keväällä ja sitten useampaan otteeseen pitkän vuotta, kun suunnitelma näytti lykkääntyvän. “Kesäsiltä käysin minä joka päivä hänen työssään ulkona vainiolla, ja niin oppisin maan pruukin käytännöllisesti, joka onkin pääasia”, Kivi kirjoitti Kaarlo Bergbomille. Hankkeesta, jota Kivi suunnitteli ilmeisen tosisaan, ei kuitenkaan tullut mitään, kun runoilijan mieli alkoi luhistua.

Tykkijunkkari Lorens Forssell

Forssellin veljekset ansaitsevat kuitenkin muistamisen myös omana itsenään, Aleksis Kivestä riippumatta, eikä heidän sisariaankaan sovi jättää unohduksiin. Forssell-nimisiä sukuja on sekä Suomessa että Ruotsissa useita, mutta niiden mahdollinen keskinäinen yhteys on tuntematon. Nyt puheena olevan suvun vanhin tunnettu edustaja oli tykkijunkkari eli “konstaapeli” Lorens (Lars) Forssell, joka ennen 1700-luvun puoliväliä tuli Liivinmaalta – nykyisen Viron eteläosasta tai Latvian pohjoisosasta – Padasjoelle Nyystelän kartanoon; hän oli naimisissa Ebba Brummerin (Brümmertin, Brömmertin) kanssa, jonka äiti taas oli Nyystelän omistajan eversti ja vapaa-herra Gustaf Hornin tytär Ebba

Maria Catharina Forssell (os. Mathesius) 1802-1888

Horn. Forssell siis asettui vaimonsa iäkkään äidinisän kartanoon, ja osan siitä, Verhon, hän sai itse haltuunsa jo 1751. Hornien kautta Forssellit saattoivat laskea polveutuvansa eräistä Ruotsin ja Suomen loistavimmista suvuista, itse asiassa keskiajan Folkunga-kuninkaista asti, ja Brummerien kautta mukaan tuli joukko balttilaisia ylimyssukuja, sillä Ebba Brummerin isä tallimestari Georg Jean Brummer oli hänkin tullut Liivinmaalta Padasjoelle.

Varsin nuorena kuolleen Lorens Forssellin ja Ebba Brummerin lapsista toinen, Uudenmaan rakuunarykmentissä ja Hämeen jääkäripataljoonassa palvellut kornetti Carl Jacob Forssell, hankki 1791 omistukseensa Padasjoelta Alhon kartanon, missä hän asui vaimonsa Ulrika Lovisa Stenrothin, kirkkoherra Henrik Stenrothin tyttären ja vänrikki Erik Stenrothin pojan tyttären, kanssa kuolemaansa 1826 asti. Hänen jälkeensä kartano joutui hänen pojalleen, Turussa vaikuttaneelle kauppaneuvos Gustaf Theodor Forssellille,

joka kuitenkin parinkymmenen vuoden kuluttua myi sen veljelleen Adolf Fredrikille. Carl Jacob Forssellin muita lapsia olivat Catharina Elisabeth, joka oli naimisissa ensin luutnantti Paul Brunoun ja sitten kapteeni Ernst Herman Harlinin kanssa (tunnettu elokuvaohjaaja Renny Harlin on heidän pojanpojanpojanpoikansa!), naimattomana Alhossa kuollut Christina Lovisa, hovioikeudenneuvokseksi Vaasaan päätynyt Carl Henrik Forssell, jonka vaimo Lovisa Höckert oli aikanaan tunnettu kaunotar ja jonka tytär Hilda Vilhelmina Augusta oli naimisissa monitoimisen opettajan, liikemiehen ja poliitikon professori Alfred Kihlmanin kanssa (heidän poikansa oli kasvitieteen professori ja senaattori Oswald Kairamo), Carolina Fredrika, joka perusti "Forssellin kouluksi" nimitetyn kansakoulun Padasjoelle ja kuoli Alhossa vasta 1869, sekä hovioikeudenneuvos ja senaattori Lars Reinhold Forssell, jonka hautakivessä Helsingin Vanhalla hautausmaalla on lueteltu huolella hänen tittelinsä ja kunniamerkkinsä, joskin kääntöpuolella on myös raamatunlause.

Carl ja Adolf

Forssell-nimellä suku jatkui vain Carl Henrikistä ja Adolf Fredrikistä, sillä Gustaf Theodor ja Lars Reinhold pysyivät naimattomina. Adolf Fredrikin ura, toisin kuin hänen kahden juristi-veljensä, oli jokseenkin polveileva. Hän oli syntynyt Alhossa 1794, siirtyi 1820-luvun alussa Uuteenkaarlepyyhyn ja ryhtyi siellä apteekkariksi mutta vaihtoi pian alaa ja nimitettiin jo 1826 Ilmajoen kruununnimismieheksi sekä toistakymmentä vuotta myöhemmin toimitusvoudiksi ja maaviskaaliksi. Jo viisissäkymmenissä hän asettui Helsinkiin kaupunginviskaaliksi ja sittemmin tullihallituksen

Marie Louise Forssell 1822-1910

kanneviskaaliksi, mutta ei pysynyt viimeisessä virassaan puolta vuotta kauempaa vaan otti 1853 eron ja muutti Alhoon, jonka hän oli ostanut veljeltään 1847. Vihdoin hän terveytensä heikennyttyä myi kartanon vävyllään nimismies ja lääninsihteeri Thure W. Böökille ja siirtyi itse Vierun ruukille, missä hän kuoli 68-vuotiaana 1862. Hänen tiedetään olleen tarkka ja huolellinen virkamies, joka vaati lapsiltaan huolellisuutta ja itsekuria; hänen oma itsekurinsa ei kuitenkaan aina ilmennyt taloudellisuutena, ja häneltä on perimätietona säilynyt lause: "Svälta då man har och svälta då man inte har, det blir ett fan till svälta!" (Nähdä nälkää kun jotain on ja nähdä nälkää kun mitään ei ole, siinä vasta pirunmoista nälkää nähdään!)

Uudenkaarlepyyn aika oli Adolf Fredrik Forssellille sinäkin suhteessa tärkeä, että sieltä hän löysi puolisonsa, 19-vuotiaan papintyttären Maria Catharina Mathesiuksen. Mathesiukset olivat 1600- ja 1700-luvulla Pohjanmaalla kukoistanut

*Carolina Böök (os. Forssell)
1825-1898*

pappissuku, jonka jäseniin kuului mm. taloudellisista ja kirjallisista harrastuksistaan tunnettu Uudenkaarlepyyn kirkkoherra Georg Mathesius, Maria Catharinan eli Marien isoisä. Hänen pojistaan Lars toimi kappalaisena Pietarsaassa, Marien isä Nils taas Uudessa-kaarlepyyssä. Marie Forssell, Mathesiuksen sisaruksista vanhin, eli varsin iäkkääksi ja kuoli 1888 Padasjoella. Hänen tyttärenpoikansa tytär Kerttu Böök on julkaisemattomissa muistiinpanoissaan antanut "Mummo Mariesta" ihannoivan kuvan, jossa hallitsevina luonteenpiirteinä ovat uskollisuus, hyvyys ja lempeys sekä valoisa optimismi. Hän oli jo nuoruudessaan kokenut murheita: yksi veljistä hukkuu ylioppilaana Lapuanjokeen, toinen lähti merimiehenä Amerikkaan ja katosi sinne, ja yksi sisar menetti mielenterveytensä ja hirttäytyi. Nuorin veli Lorenzo eli Lasse oli ilmeisen lahjakas mutta heikkoluonteinen ja päätyi juopoksi kärjäkirjuriksi; vanhoilla päivillään laatimassaan omaelämäkerrassa hän kertoi matkastaan Ilmajolle nuorena

ylioppilaana: "Saadakseni hengähdysaikaa vaeltelin krouveissa ja vietin perin sopimatonta elämää iloisten toverien kanssa talveen 1836 asti, jolloin lanko Forssell vihdoin ilmaantui Pääkaupunkiin ja pelasti minut turmiosta kuljettamalla minut samoin kuin toivorikkaan yhdeksänvuotiaan poikansa K. Fredrikin Ilmajolle. Matka kävi Padasjoen kautta, missä Alhon kartanossa Forssellin äidin luona juhlittiin totilla, tuolla jumaljuomalla, ja siten tultiin vähitellen Ilmajolle, missä sisareni Kaisa Maija otti meidät ystävällisesti vastaan valtavin servietein."

Suurperhe

Adolf Fredrik ja Marie Forssellilla oli kaikkiaan kymmenen lasta, joista yksi, Gustaf Adolph, kuoli kolmivuotiaana, mutta muut yhdeksän selvisivät täysikasvuiseksi. Vanhin, Marie Louise, oli voimakastahtoinen ja itsenäinen nainen, joka oli nuorena saanut käydä kaksi vuotta ranskalaista pensionaattikoulua Turussa. Hän olisi mielellään opiskellut enemmänkin ja nähnyt maailmaa, jos siihen olisi ollut mahdollisuuksia. Kerran hän tosin pääsi tekemään matkan Tukholmaan ja sieltä Pariisiin asti. Varsin nuoresta lähtien hän sai hoitaa emännyyttä Alhossa, kun vanhemmat asuivat Helsingissä, ja hänestä tulikin luja ja käytännöllinen kartanonemäntä, joka puoli tuntia kestäneen kihlauksen jälkeen oli päättänyt jäädä loppuiäkseen naimattomaksi! Sisarusten lapsilla ja lapsenlapsilla oli kuitenkin aina lämmin sija hänen sydämessään, ja myös eläimiä hän rakasti, huolehtien esimerkiksi siitä että kukaan ei saanut rasittaa hevosiä liikaa. Alhon jälkeen hän asui Soralan ja sitten Niinimäen tilalla, ja kuoli loka-kuussa 1910, lähes 88 vuoden

ikäisenä. "Niin 'Musteri' oli hyvä, ja kukapa ei olisi Niinimäkeä rakastanut!, huudahti Kerttu Böök, joka isotätinsä kuollessa oli jo toisella kymmenellä ja hyvin muisti "Musterimariiluviisin".

Seuraava sisar, Carolina, sai käydä yhdessä Marie Louisen kanssa Turussa rouva Johnssonin pensionaattikoulua. Luonteeltaan hän oli iloinen, huumorintajuinen ja äidillinen, ja raha-asioissa hän oli ilmeisesti perinyt isänsä laveaa luonnetta. Mennessään naimisiin nimismies Thure Wilhelm Böökin kanssa hän oli jo 26-vuotias, mutta lapsia kertyi silti 12 vuoden kuluessa seitsemän kappaletta. Lahjakkuutta heissä oli moneen suuntaan: varsin nuorena kuolleesta Brunosta tuli näyttelijä, Alarikista taidemaalari ja Albert Theodorista Hämeenlinnan lyseon luonnonhistorian lehtori sekä kaupunginvaltuuston puheenjohtaja; innokkaana metsämiehenä hän julkaisi vanhoilla päivillään Kerttu-tyttärensä kuvittaman kokoelman erätarinoita nimellä "Mailta ja vesiltä".

Esikoinen Carl Fredrik

Forssellien vanhin poika, Ilmajolla 1827 syntynyt Carl Fredrik, suoritti yliopistossa oikeustieteellisen tutkinnon ja toimi sitten hallintovirkamiehenä Helsingissä, viimeksi postihallituksen sihteerinä, kollegiasessorin arvoluokassa. Hän oli naimisissa niin ikään Ilmajolla syntyneen Olga Meurmanin kanssa, joka kuoli 84 vuoden iässä 1914; pari vuotta myöhemmin 88-vuotias Fredrik meni uusiin naimisiin 36-vuotiaan sairaanhoitaja Hulda Fagerströmin kanssa, joka sitten eli leskenä vuoteen 1956 asti.

Kaunotar Emelie

Fredrikistä seuraava oli 1832 syntynyt Aurora Emilia eli Emelie. "Harva voi kauneudessa vetää vertoja Emeliele", oli muuan ihailija tokaissut eräälle hänen ystävättärelleen. Emelien sisaret kertoivat ihailien hänen hienosta, heleästä ihostaan ja kastanjanruskeasta tukastaan. Mutta myös luonteen kauneutta hänessä oli. "Emelie on ollut tyttäristäni kiltein", totesi Marie Forssell vanhoilla päivillään. Kun Emelie jo varhaisimman nuoruutensa ohittaneena meni kihloihin Anders Alfred Mether-Borgströmin kanssa, hänen ystävättärensä kirjoitti: "Kukaan ei voisi saada parempaa, kiltimpää ja uskollisempaa vaimoa kuin sinä."

Padasjoen Verhon kartano oli aikanaan joutunut Lars Forssellin perillisiltä sotakamreeri Carl Metherille, ja tämän poika, matematiikan professori Anders Johan Mether oli hallinnut kartanoa kuolemaansa 1837 asti. Mether ja hänen puolisonsa olivat lapsettomina adoptoineet Metherin sisaren pojanpojan Alfred Borgströmin, joka sai sukunimekseen Mether-Borgström ja jonka tuli periä Verhourouva Metherin kuoltua. Alfred itse kuoli kuitenkin jo 1868, vähän ennen ottoäitiään, joten perijäksi tuli Alfredin ja Emelien nelivuotias poika Ernst Johan Henrik, jolta kartano sittemmin, 1914, joutui Hämeenlinnan kaupungille. Ernst Mether-Borgströmin kahdeksasta lapsesta tuli tunnetuksi 1996 kuollut taidemaalari, akateemikko Ernst Johan Mether-Borgström, jota pidetään yhtenä konstruktivismiin pioneereista Suomessa.

Emelie uudelleen naimisiin

Kolme vuotta Alfredin kuoleman jälkeen Emelie meni uusiin

naimisiin Jyväskylän lyseon matematiikan ja luonnonhistorian lehtorin Robert Bonsdorffin kanssa, ja heille syntyi vielä poika Richard, josta tuli pappi. Tämä avioliitto jatkoi 1871 kolmantena kahden perheen välisen "ristikkäisavioliittojen" sarjaa, sillä Forssellien nuorimmainen Ida oli 1867 mennyt naimisiin Robertin veljen Ernst Bonsdorffin kanssa ja Theodor Forssell 1868 veljesten sisaren Anna Bonsdorffin kanssa. Lisäksi Emelien ja Alfredin vanhin tytär Anna meni sittemmin naimisiin serkkunsa Albert Theodor Böökin kanssa.

Augusti Wilhelm tragedia

Emeliestä seuraavana syntyi 1835 August Wilhelm, jonka elämä näytti aluksi lupaavalta, mutta päättyi traagisesti. Kuvattessaan hänen kirjeitään sisarelleen Kerttu Böök toteaa, että pian ylioppilaaksi tulon jälkeen kirjeissä oli hilpeä sävy – "Wilhelm löytää miellyttäviä, ystävällisiä tuttavuuksia, tekee hauskan kesäretken Walamoon asti, tutustuu ihastuttaviin nuoriin naisiin ja tuntuu olevan aika velikululta." Tullakseen toimeen hän joutui kuitenkin jo opiskelunsa alkuvaiheessa ottamaan paikan Porvoossa erään varakkaan liikemiehen konttoristina. Tällä liikemiehellä oli nuori, viehättävä, vilkas ja haaveellinen tytär Fiken; nuoret rakastuivat ja sol-

Richard Forssell

mivat salaisen kihlauksen, josta vain Emelie sai kuulla. Mutta Wilhelmien sielussa oli jo synkkiä pilviä, raskasmielisyyttä ja tasapainottomuutta, jotka ilmeisesti olivat Mathesiusten perintöä. Eräiden väärinkäsitysten takia hän tuli siihen luuloon, että Fiken ei välittänyt hänestä enää, ja jaksamatta ottaa asiasta tarkempaa selvyyttä hän päätti päivänsä tammikuussa 1862. Vasta sen jälkeen Fiken Orrman kävi ensimmäisen kerran Forssellien kotona, mutta pian hän katosi perheen näkyvistä ja meni omalla tahollaan naimisiin.

Adolf Theodor – agronomi ja lehtimies

Kesäkuussa 1837 syntynyt Adolf Theodor Forssell oli veljeään lujempaa tekoa. Tultuaan ylioppilaaksi hän suunnitteli ensin maanmittarin uraa mutta lähti sittemmin Ruotsiin ja Tanskaan opiskelemaan maanviljelysoppia ja päätyi yli kahden vuosikymmenen ajaksi Uudenmaan lääninagronomiksi, minkä jälkeen hän vielä toimi vastaperustetun maanviljelyshallituksen sihteerinä toistakymmentä vuotta. Hän opetti myös monta vuotta maataloutta ja metsänhoitoa Polyteknillisessä opistossa, Teknillisen korkeakoulun edeltäjässä. Hänen perustamansa *Maanviljelyslehti* eli vain kaksi vuotta, mutta Theodor ei hellittänyt vaan perusti *Uuden maanviljelyslehden*, joka pysyi pystyssä yli kymmenen vuotta. Myös *Maamiehen kalenteria* hän toimitti, avusti *Uutta Suometarta* oman alansa kirjoituksilla ja toimi lisäksi aktiivisesti raittiusliikkeessä. Kaiken kaikkiaan hän tuntuu olleen taitavan ja rehellisen virkamiehen perikuva; hänen tervejärkistä olemustaan kuvastaa, että kun hänen vaimonsa sisarentytärtä epäiltiin miehensä, nuoren hartolalaisen aatelismiehen, myrkyttämisestä,

*Anna Forssell, os. Bonsdorff
1849-1897*

juuri Theodor Forssell lähti asiaa selvittämään ja onnistuikin katkaisemaan huhuilta siivet. Hän oli nuoresta pitäen vakaa suomalaisuusmies. Kun 1906 Snellmanin satavuotismuiston kunniaksi toteutui suuri nimenmuutto, lähes 70-vuotias Forssell suomensi sukunimensä Koskenalhoksi, vaikka hänen Anna-tyttärensäkin kirjoitti Münchenistä, että isän ei pitäisi muuttaa hyvää ja rehellistä nimeään, vaikka pojat, joilla oli tulevaisuus vielä edessään, sen tekisivätkin.

Tuberkuloosi näyttää satoa

Theodor Forssellin ja hänen kahden poikansa omaksumaa uusi nimi ei kuitenkaan jatkunut eteenpäin. Lauri, joka oli valmistunut maisteriksi, toiminnut Eteläsuomalaisen Osakunnan ensimmäisenä kuraattorina ja jatkanut sitten lääketieteen opintoja, sortui tuberkuloosin uhrina 1912, vain kolme vuotta isänsä kuoleman jälkeen. Aarne valmistui juristiksi ja ehti saada varatuomarin arvon mutta liittyi kevättalvella 1915 jääkäri- liikkeeseen, sai Saksassa sotilaskoulutuksen ja kaatui jääkärikapteenina vapaussodassa.

Onnekkaampia olivat Theodorin tyttäret. Vanhimmasta, Ellistä, tuli laulajatar, joka konsertoidessaan Riissä 1902 tapasi latvialaisen – lätiläisen, kuten silloin sanottiin – taide- maalarin Janis Rozentalsin (sak- salaisittain Jan Rosenthal) ja meni pian hänen kanssaan naimisiin; perhe asuu Latviassa edelleen ja on vilkkaassa yhteydessä suomalaisiin sukulaisiin. Rozentals on Latvian taiteessa suunnilleen samassa arvossa kuin Gallen-Kallela Suomen taiteessa, Riian taidekoulu on nimetty hänen mukaansa, ja 2002-2003 järjestettiin sekä Riissä että Helsingissä näyttelyjä Ellin ja Janisin kohtaamisen ja avioliiton satavuotismuiston merkeissä. Seuraava tytär, Anna, opiskeli viulunsoittoa ja toimi mm. Helsingin kaupunginorkesterin ensimmäisenä naisviolista mutta meni sitten naimisiin menestyvän lääkärin Eino Suolahden kanssa ja joutui ajan tavan mukaan jättämään haaveet itsenäisestä urasta; hänen poiki- aan olivat kulttuurihistorioitsija Eino E. Suolahti ja vain 16-vuotiaana kuollut säveltäjä Heikki Suolahti. Nuorin Theodor Forssellin tyttäristä, Elisabet eli Liisi, löysi puolisoikseen insinööri Jalo Elersin, joka murhattiin le- vottomana keväänä 1918; hänen Ervi-sukunimen ottaneista pojistaan Paulista tuli lentoupseeri ja Suomen Autoklubin toimitus- johtaja, Aarnesta tunnettu ark- kitehti ja Olavista kasvitieteilijä.

Ernst Albert myöhästyi junasta

Theodorin nuorempi veli Ernst Albert “oli kaikista sisaruksista monipuolisin, älykkäin ja jalolaatuinen”, kirjoitti Maila Talvio, Anna Bonsdorffin sisarentytär, joka tunsu Forssellit nuoruus-

destaan asti ja oli Albertin kuollessa jo neljäntäkymmentä käyvä tunnettu kirjailija. “Albert Forssell ei ollut perinyt ulkonaisen kauneuden lahjaa yhtä suuressa määrin kuin hänen sisaruksensa. Kuitenkin oli hänelläkin suvun tummat palavat silmät, alabasterinvalkea iho, sinimustat hiukset ja lisäksi hienostuneen miehen elegantti pidättyväinen käyttäytymistapa.” Albert luki itsensä maisteriksi ja suoritti vielä ylemmän oikeus- tutkinnon, minkä jälkeen hän toimi virkamiehenä Viipurissa, Porvoossa ja Helsingissä, päätyen lopulta 1902 senaatin oikeus- osaston senaattoriksi. Ehkä tärkeämmäksi kuin virkaura tuli hänen työnsä lehtimiehenä, mm. suomalaisuuden asiaa ajaneen Morgonbladet-lehden ensimmäisenä päätoimittajana 1872-1873. Hän oli myös taiteellisesti lahjakas ja oli opiskellutkin Taideyhdistyksen kou- lussa, ja juuri siksi häntä pyydettiin Aleksis Kiven kuol- tua ikuistamaan vainajan kas- vonpiirteet. Kuten Eliel Aspelin-Haapkylä on kertonut, kuva oli vähällä jäädä kokonaan piirtämättä, kun Forssell myöhästyi junasta ja joutui ottamaan

Albert Forssell 1840-1904

hevosen päästäkseen Helsingistä Tuusulaan. Albert Forssellin kohtaloksi koitui hänen vaimonsa Kerstin, aikoinaan tunnettu Töölön ravintolan ruotsalais-syntyinen tarjoilijatar, joka jo varhain tuli mielisairaaksi ja lopulta ehkä välillisesti aiheutti Albertin kuolemankin 1904. Kerstin itse joutui Kuopion Niuvanniemeen, mistä hänen langolleen Theodorille lähettämät kirjelippuset ovat todellisia hätähuutoja; pariskunnan kasvattipoika Mauno Hannula eli Helsingissä 1980-luvun lopulle asti.

Vielä selvemmin kuin Albertissa ilmenivät perheen taiteelliset taipumukset 1842 syntyneessä Lars Richardissa, joka sai Taideyhdistyksen koulun jälkeen jatkaa opintojaan Dresdenissä. Suomeen palattuaan hän toimi piirustuksen opettajana Jyväskylässä mutta halvaantui verratun nuorena ja joutui eroamaan toimestaan. Viimeiset vuotensa Richard asui sisarensa Marie Louisen luona Kuhmoisten Soralassa, missä hän kuoli huttikuussa 1896, "53 vuoden 6 kuukauden ja 10 päivän iässä", kuten sisarusten laatimassa kuolinilmoituksessa sanottiin. Samassa ilmoituksessa todettiin myös: "Häntä suree ja kaipaa lähinnä 4 sisarta ja 3 veljeä, 1 lanko, 3 kälyä ja 22 veljen- ja sisarenlasta".

Kuopus Ida Charlotta

Kymmenes ja viimeinen Adolf Fredrik ja Marie Forssellin lapsista, Ida Charlotta, oli vanhinta sisartaan Marie Louisea peräti 23 vuotta nuorempi. Marie oli ollut 20-vuotias ensimmäisen lapsen syntyessä, mutta viimeistä odottaessaan hän oli jo täyttänyt 43. Maila Talvion mukaan "Idan lahjoja pidettiin niin

huomattavina, että kaikin mokomin olisi suotu niiden saavan kehittyä. Mutta siihen aikaan sai moni luonnonlahja etsiä itselleen ulospääsyä toista tietä." Ida meni 20-vuotiaana naimisiin Jyväskylän seminaarin matematiikan lehtorin Ernst Bonsdorffin kanssa, josta sitten tuli Hämeenlinnan ja myöhemmin Helsingin suomalaisen normaalilyseon yliopettaja, oppikirjantekijä, valtiopäivämies ja monitoiminen vaikuttaja etenkin vakuutusosalalla. Bonsdorff hävisi yliopiston matematiikan professuurin 1877 täpärästi ruotsalaiselle Mittag-Lefflerille mutta sai kuitenkin professorin arvonimen jo 1884. Ida Bonsdorff kuoli 78 vuoden iässä 1923, kun taas Ernst Bonsdorff, "Ukko Bunssi", saavutti peräti 94 vuoden iän. Heidän kymmenen lapsensa joukkoon kuuluivat mm. kemistiprofessori Wäinö Bonsdorff ja geodeettiprofessori Ilmari Bonsdorff; yksi tyttäristä, Ilta Emilia, meni naimisiin serkkunsa langon, historianprofessori Gunnar Suolahden kanssa. Anna ja Eino Suolahden sekä Ilta ja Gunnar Suolahden lapsista (joihin kuului mm. historianprofessori Jaakko Suolahti) tuli näin ollen isänpuolelta serkkuja ja äidinpuolelta kaksinkertaisia pikku-serkkuja!

"Ja niin olen kertonut seitsemästä veljeksestä Suomen saloissa", sanoo Aleksis Kivi suuren romaaninsa lopussa. Näin ovat myös Forssellien yhdeksän sisarusta saaneet nyt kuvauksensa sukulehti *Kivenjuurten* palstoilla – kokonaisen kirjankin he epäilemättä ansaitsisivat, vaikka edes perusteellista sukuselvitystä heistä ei ole ennen Stenroth-projektia tehty.

*Ida Bonsdorff, os. Forssell
1846-1923*

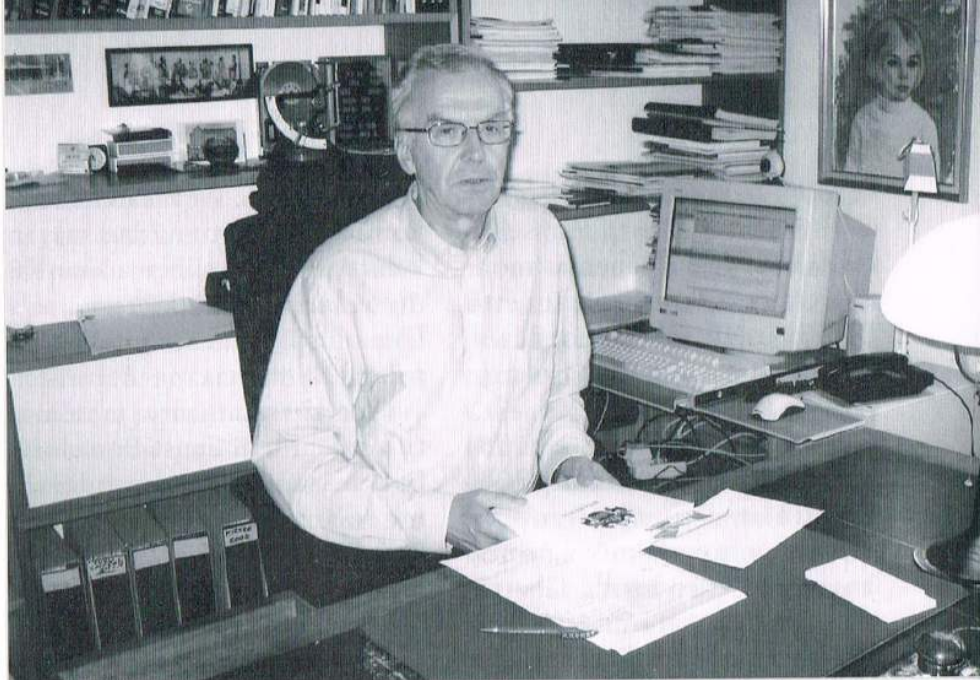
Kirjallisuutta:

- Axel von Bonsdorff: Släkten Bonsdorff – von Bonsdorff jämtre ättlingar. Helsingfors 1941.*
- K. B. [Kerttu Böök]: Pieniä piirroksia. Käsikirjoitus.*
- A. V. Forsman: Mathesius suvun sukuluettelo. Kuopio 1897. (Myös Axel Bergholm: Sukukirja. II. 1901.)*
- Anto Leikola: Palava rakkaus vuosisadan alussa. Kotiliesi 9/1978.*
- Anto Leikola: Kuka oli Thöölöön Kersti? Töölöläinen 3/1979.*
- Anto Leikola: Den sista av sin ätt. – Vasabladet 14.6.1979.*
- Anto Leikola: Nuori, iloinen Anna Forssell. Kotiliesi 24/1982.*
- Uuno Pulkkila: Padasjoen historia. Jyväskylä 1947.*
- Maila Talvio: E. A. Forssell, Kiven ystävä. Kootut teokset XII, 1951.*

Kuka on Jaakko Castrén?

*Teksti ja kuvat:
Jaakko Pihlaja*

Työhuoneen tietokonenurkkauksessa Jaakko Castrén tekee ja pitää yllä lukuisia kotisivuja.

Elämäntyönsä pankin atk-järjestelmien kehittäjänä tehnyt diplomi-insinööri Jaakko Castrén jäi 1995 eläkkeelle, mutta tietojenkäsittely ei suinkaan loppunut. Jaakko istuu tietokoneen äärellä nyt uudella tavalla innostuneena, harrastusluontoisesti mutta liki täyspäiväisesti. Työhuoneessa kotona Helsingin Runeberginkadulla aika kuluu erilaisten kotisivujen tekemisessä. "Vaikka 25 tuntia vuorokaudessa, välillä pitää koputtaa auttamaan", puoliso Seija nauraa.

Rotarytoiminta ja sukuyhdistys Jaakko Castrénin harrastuksina

Kotisivut johdattivat myös rotarytoimintaan, joka nyt vie huomattavan osan ajasta aina ensi kesään asti: Jaakko Castrén on Uudenmaan rotarypiirin kuvernööri, jonka valvottavana ovat myös Viron 12 rotaryklubia ja järjestön Suomen Rotary ry:n hallituksen jäsen. Kuvernöörin

päätyö Rotary Internationalin edustajana on yhteydenpito klubeihin, järjestön asioiden välittäminen niille ja niiden toiveiden vieminen järjestölle. Kaikki 71 klubia hänen oli kierrettävä syksyn aikana: "Näkee paljon ihmisiä ja erilaisia klubeja, jotka kokoontuvat yleensä lounasaikaan, mutta on paljon myös iltakokouksia." Viikoittaisen kokousrytmin sovittaminen työaikaan on klubeille ongelmallista. Niinpä jollakin on kokous jo ennen työpäivän alkua puoli kahdeksan aamulla! Virolaisille rotary-yhteys Suomeen on ollut ikkuna maailmalle. Jäsenenä on pääasiallisesti hyvin toimeentulevia liikemiehiä. Jaakolle itselleen vierailut Virossa ovat antaneet tilaisuuden nähdä muutakin kuin Tallinna. Viime kesänä Castrénit olivat Australiassa 16 000 rotarin konventiossa: "Oli elämys nähdä kansainvälisyys, miten erilaisia ihmisiä on mukana, ja miten erilaisissa olosuhteissa me toimimme, kuitenkin samoilla periaatteilla."

1936 syntyneen Jaakon juuret Stenrothien Saran sukuhaaran kahdeksannessa polvessa ovat Wegeliusten Sortavalassa. Isoisä Birger Wegelius muutti sieltä

Kuopioon, Viipuriin ja Helsinkiin pankinjohtajana ja Kansallispankin johtokunnan jäsenenä. Hänen tyttärensä Helmi oli Jaakon äiti.

Sota-aikana Jaakko oli kahteen otteeseen sotalapsena Ruotsissa – "ilman traumoja" – mutta muuten hän on asunut ikänsä Helsingissä. Seija ja Jaakko tapasivat 1960 hiihtomatalla Lapissa Kumpunturilla. Seuravana vuonna soivat hääkellot.

"Mitä insinööri tekee pankissa?" Diplomi-insinööriksi valmistuttuaan Jaakko oli vuosikymmenen Ekonon palveluksessa, mutta siirtyi sitten KOP:n atk-asiantuntijaksi ja myöhemmin osaston esimieheksi. "Mitä insinööri tekee pankissa? Laskeeks se rahoja vai mitä?" Näin kyseli 5-vuotias Matias-poika, kun isä pankkiin siirtyi. Tilitietojen siirtäminen tiedostoihin 70- ja 80-luvulla oli mielenkiintoista kehittämis- ja tutkimustyötä, oli resursseja panostaa tekniikkaan ja henkilöstöön. Skandinavian pankit olivat koko maailman edelläkävijöitä pankkipalveluisa. "Itsepalvelu on nyt viety niin pitkälle, että asiakkaatkin ovat joutuneet rationoinnin kohteiksi", Jaakko kuvaa kehitystä. Sitten tuli pankkimailman

myllerrys, ja turvalliseksi koettu työnantaja hävisi fuusion myötä. Jaakko tunsu mahdollisuuden päästä eläkkeelle helpotukseksi.

Nyt rotarytoiminnan ohella on aikaa harrastaa golfia ja toimia golfseuran puheenjohtajana. Kesäkausi kuluu viheriöillä Kirkkonummella, jossa on myös Castrénien kesäpaikka, Seijan vanhemmilta peritty mökki. Siellä he asuvatkin puoli vuotta, kun matka Helsinkiin on suhteellisen lyhyt.

Castrénin sukuyhdistyksen varapuheenjohtaja

Jaakkoa työllistää myös sukuseuran varapuheenjohtajuus. Castrénin sukuyhdistys on suppea, mutta sukukalenterin uusinta olisi ajankohtainen, Castrénin suku 1992 ja sitä varhaisempi vuodelta 1972 eivät sisällä henkilöhistorioita, ja niissä on kirjattu vain miespuoliset sukuhaarat. "Sukututkimus ja sukukirjat tulevat entistä tärkeämmiksi, kun suvut eivät enää tapaa niin kuin ennen. Meilläkin on serkkuja pääkaupunki-

seudulla, mutta mekään emme juuri pidä yhteyttä", Seija ja Jaakko tunnustavat.

Seija (os. Arimo) puolestaan kuuluu äidin puolelta Hoffrén-sukuun (suomennettuna Soini), jonka tutkimisen Tauno Soini aloitti ja jota Seijan serkku Antti Soini nyt jatkaa. Seija ja Jaakko pitävät valitettavana, että sukututkimus ja sukujen vaiheet alkavat kiinnostaa vasta kun ihmiset ikääntyvät. Nuoria on vaikea saada innostumaan suvuista.

Jaakko itse toivoo voivansa selvittää vielä omia sukujuuriansa

tarkemmin: olisiko vaikka iso-isoisan Salomon Primus Wegeliuksen puolisolalla Olga Natalia Hoffrénilla yhteyksiä Seijan sukuun? Wegeliusten ja Castrénien elävää sukhistoriaa on tallella runsaasti, kiitos Jaakon äidin Helmi Castrénin muisteloiden. Hänen satasivuiset kirjasensa elämästä Sortavalassa, Kuopiossa, Viipurissa ja Helsingissä ovat tallessa useina kappaleina suvulla ja nyt myös kopioina Pohjois-Karjalan maakuntamuseossa.

Seija ja Jaakko Castrén asuvat Jaakon äidin viimeistä kotia. Pikkuserkku Mirja Pihlaja (keskellä) vierailulla.

Suunnittele sukuseurallemme logo

Mikä mielikuva sinulla on Stenroth sukuseurasta? Laitahan taiteellinen mielikuvituksesi liikkeelle ja pelkistä se sukuseuramme logoksi!

Hallitus julistaa avoimen suunnittelukilpailun oman logon saamiseksi ja haastaa kaikki Erik Stenrothin sukuun kuulu-

vat yhteisiin talkoisiin ideoimaan, suunnittelemaan ja piirtämään. Olemme varmoja, että kyllä tällä joukolla hieno lopputulos syntyy!

Logon suunnittelijana saat "puumerkkisi" oman sukuseurasi historiaan.

Lähetä logo - ehdotuksesi 14.5.2004 mennessä sukuseuran puheenjohtajalle tai tämän lehden vastaavalle päätoimittajalle.

Parhaimmat ehdotukset esitellään ja palkitaan Nivalan sukujuhlassa!

Vuoret ovat kiipeämistä varten

Teksti ja kuvat: Hannu Sariola

Motto:

**Jos et kiipeä, älä aloita
Jos kiipeät, älä lopeta**

Kaikki alkoi kun vaimoni Anna-Paula oli täyttämässä 50 vuotta. Hän halusi viettää juhlapäiväänsä purnaamalla Annapurnalla (8091 metriä). Aivan järjetön ajatus! Typerä sanaleikki. Meistä kumpikaan ei ollut erityisen hyvässä kunnossa, emmekä olleet koskaan harrastaneet vuoristokiipeilyä. Aloittaa nyt kiipeily viisikymppisenä! Mahdotonta!

Sohvaperunasta hämähäkkimieheksi

Kuulin sattumalta Nepalin matkoihin erikoistuneesta Leila Patjaksesta ja otin häneen huvin vuoksi yhteyttä. Hän kertoi Annapurnan kierroksesta. Ei tarvitse kiivetä Annapurnan huipulle. Annapurna-vuoriston 8000 metristen huippujen ympäri kiertää yksi maailman kauneimmista vuoristovaellus-

reiteistä. Se on reilut 200 km pitkä ja nousee korkeimmillaan 5490 metriin Thorunga Lassa. Nousua kertyy matkan aikana yhteensä 9500 metriä - sama matka kuin Herttoniemestä keskustaan mutta pystysuoraan. Ajatus rupesi houkuttelemaan.

Varasimme matkan suoraan nepalilaiselta matkanjärjestäjältä ja rupesimme treenaamaan. Vaimo lohdutti naapurin lapsia keskitälvellä: "Se kummallisesti pukeutunut, maskilla peitetty mies on Hannu. Ei sitä tarvitse pelätä." Saimme lapsiltamme lahjaksi seinäkiipeilykurssin ja opimme köysitekniikan alkeet. Kävelin läpi talven viiden kilometrin työmatkan. Kunto nousi ja samalla tulivat varusteet testattua, mikä osoittautuikin tarpeelliseksi. Kumipohjaiset naskalikalossit repesivät muutamassa viikossa ja ne piti korvata oikeilla jääpiikeillä. Alusvaatteetkin menivät uusiksi. Puuvilla kastuu eikä sovi alusasuihin. Piti ostaa hikeä iholta

pois siirtävät pikkumustat, jotka maksoivat irtotakin verran. Valmentautumisen keskeisin osa oli kuitenkin perehtyminen Helsingin kaikkiin nepalilaisiin ravintoloihin.

Lähtö kohti Nepalia 7.3.2001

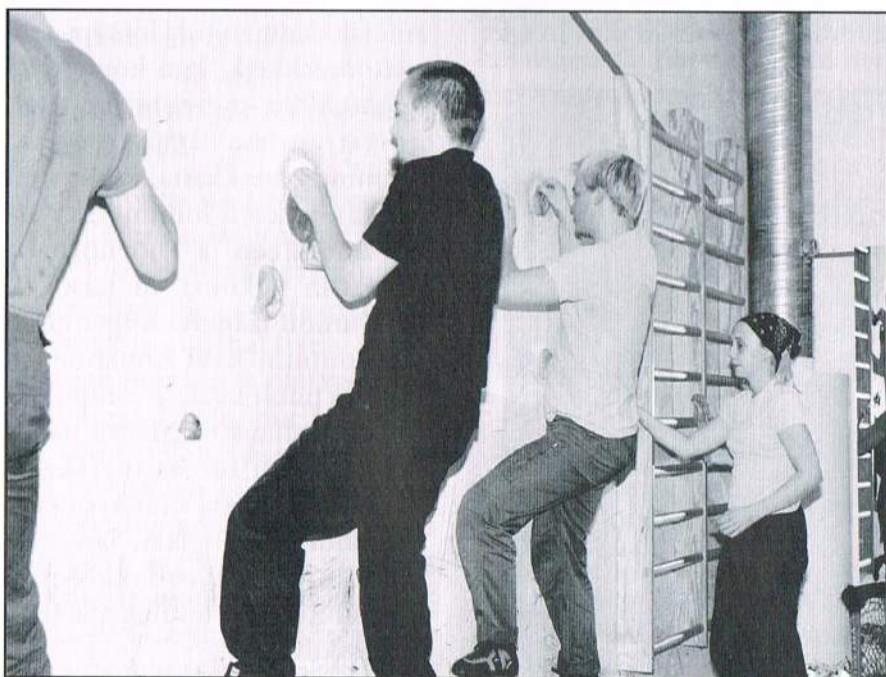
Tuli maaliskuu 2001 ja lähtö. Vatsanpohjassa oli perhoseja. Miten selviämme? Ovatko matkajärjestelyt kunnossa vai maksoimmeko tyhjästä? Lensimme Helsingistä Wienin kautta Kathmanduun, jossa isäntämme Kunwar odotti meitä lentokentällä. Majoituimme loisteliaaseen Dwarikas-hotelliin. Se oli kuin elävä museo. Jokainen ikkuna oli erilainen, käsin kuviokaiverrettu ja peräisin puretuista vanhoista taloista. Muutaman päivän turismin jälkeen lähdimme oppaidemme Tikan ja Kopalin kanssa autolla Besisahariin. Vaellus alkoi.

Ensimmäinen yllätys oli retkikunnan koko. Olimme omasta

mielestämme sopineet oppaasta, kokista ja kolmesta kantajasta. Yllättäen heitä kaikkia olikin kaksin kappalein. Meitä kahta varten oli kaksi opasta, kaksi kokkia ja kuusi kantajaa. Mieleen tuli elävästi brittien Nepaliin lähettämät retkikunnat sata vuotta sitten. Oppaat puhuttelivatkin minua "Sir", ja kantajat sanoivat "Shahib!" Kun näin mukaan otettavan tavaramäärän, kantajien määrä tuli ymmärrettäväksi. Vuorille kannettiin jopa vessa ja sitä varten vessateltta. Kunnioitus kuuluisan sherpaheimon kantajia kohtaan nousi kohisten, kun selvisi millaisia määriä he kantoivat. Otsanauhalla roikotettavassa olkikorissaan kukin kantoi 50-60 kilon taakkaa viiden dollarin päiväpalkalla.

Ensimmäisellä leiripaikalla tapasimme myös vaelluksensa päättäneitä. He kertoivat kokemuksistaan kaukana sähköstä ja "sivistyksestä", paikoista joissa aika oli pysähtynyt. Retki tulee olemaan rankka ja leirillä ei jaksaa muuta kuin kaatua patjalle.

Sukulaisetkin innostuivat seinäkiipeilemään Rauhalahden kartanossa, kun Aarne ja Elina Sariola viettivät kultahääpäiviään. Kuvassa Antti Hattula, Jyri ja Reetta Sariola.

He väittivät menneensä joka ilta nukkumaan kello kahdeksalta. "Roskaa", sanoin. "Ei kukaan mene nukkumaan kahdeksalta". Niin vain kävi meillekin. Kun aurinko putosi taivaanrannan taakse, läpätunkematon pimeys kaatui päälle ja ilta viileni nopeasti. Ei auttanut muu kuin kömpiä makuupussin lämpöön. Hetken kuluttua ei maailman menosta enää tiennyt mitään.

"Slowly, slowly"

Vaellus kohti Annapurna oli aitoa vuoristorataa: ylös-alas, ylös-alas. Aamuhäätys oli kuudelta. Käsien pesu, aamutee ja matkaan. Vaelsimme yleensä seitsemisen tuntia, joiden aikana nousua kertyi noin 400 - 500 metriä. Iltapäivällä leiriydyimme, ja sen jälkeen kiipesimme vielä ilman reppuja muutaman sadan metrin ns. akklimatisaationousun ja palasimme takaisin leirille. Nousuvauhdin pitää olla hidaskäsi, jotta ei sairastuisi vuoristotautiin. Totta puhuen: nopeampaan nousuun tuskin olisin pystynyt. Kaikkia varovaisuuskaan ei aut-

Annapurnan 8000 metrin huippu myrskyn kourissa.

tanut. 3500 metrin jälkeen vastaan tuli aasin selässä keikkuvia oksentelevia, vihreänkeltaisia retkeläisiä, joiden matka oli katkennut. Vuoristotaudin ainoa parannuskeino on laskeutuminen. Tikan mantra "slowly, slowly" piti täsmälleen paikkansa.

Vähitellen subtrooppiset kasvit muuttuivat viileän vyöhykkeen lajeiksi. Manangin jälkeen kasvoi enää matalaa heinää. Lopulta sekin hävisi. Ilma 5000 metrissä oli ohutta, jalat tuntuivat puupötkelöiltä. Askel askeleelta eteenpäin. Jalan alla vyöryvää mutaa, irtokiviä, jätää. Lopulta saavuimme Thorunga Pediin, jossa yövyimme autiossa kivi-hötkkelissä.

Viimeinen ilta ennen loppunousua oli kaunis. Lukematottomat tähdet loistivat kirkealla taivaalla. Mieliä oli korkealla. Yhdeksän päivän rääkin jälkeen olimme valmiit loppurynnäköön. Sitten se alkoi. Tiivis lumirintama iski ilman ennakkovaroitusta. Näkyvyys putosi nollaan. Pitääkö meidän vaeltaa koko matka takaisin! Pitääkö

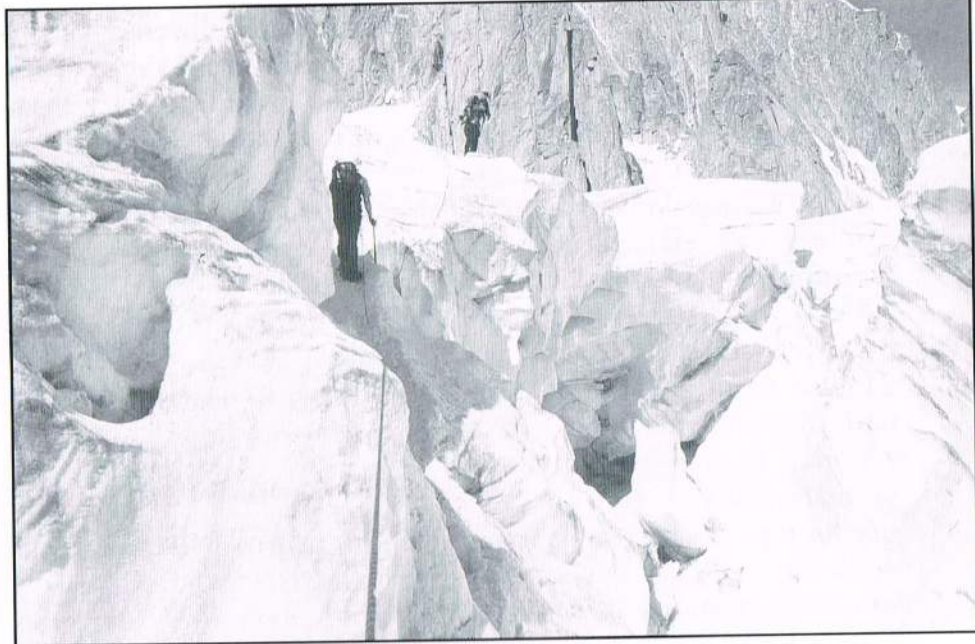

kokea uudestaan maanvyörymät, keikkumiset kallion rinneellä, mutaiset kyläpahaset. Tika rauhoitteli ja kehotti valmistautumaan varhaiseen heräykseen. "Kyllä se tästä."

Herätys oli kahdelta aamuyöllä. Astuimme ulos. Taivas oli taas kirkas ja lumikuuro hävinnyt yhtä nopeasti kuin oli tullut. Illan nollalukemista mittari oli pudonnut -20 C:een ja tuulikin oli laantunut. Ihanteellinen noususää. Puimme ylle monen vaatekerroksen kuoriasut ja jaoimme kantajille kaikki vähänkään lämmittävät vaatteet. He olivat säällittävän heikosti varustautuneita pakkaseen. Viimeiset 800 metriä nousivat yllättävän mukavasti. Tika etsi reitin otsalamppunsa avulla ja me laahauduimme perässä omien lyhtyjen valossa. Niistä muodostui pienten tuikkujen kiemurteleva kiinalainen lohikäärme.

Syntymäpäiväjuhla 5550 metrissä

Kirkkaassa aamuauringossa olimme lopulta Thorunga Lassa. "Madame, you first", sanoi Tika. Anna-Paula nousi sinä päivänä

Jäätiköiden railoja peittää usein petollisen ohut lumisilta.

ensimmäisenä ja perille päästyään rupesi itkemään. Pienen tauon jälkeen nousimme vielä viimeiset 60 metriä. Ihanaa, nyt ollaan 5550 metrissä! Sydän pumppasi epätoivoisesti ylikierroksilla, happi pukkasi loppumaan, mutta olo oli taivaallinen. Taivaassa todella oltiin – ja korkealla. "Hyvää syntymäpäivää!"

Lasku oli vähintään yhtä rankka kuin nousu, saman päivän aika-

na 1700 metriä alaspäin. Himalajan selän toisella puolenn maisemaa halkoivat kymmenien metrien syvyiset lumivyöryjen uomat. Vähitellen näkyviin ilmaantui pienten vihreiden niittyjen laikkuja, lammaslaumoja ja Muktinathin pyhän kylän raihnaiset talot. Muutaman päivän kuluttua olimme perillä Jomsomissa, josta lensimme pienellä potkurikoneella Pokharaan. Vieressäni istunut amerikkalainen teki lennon ajan ristinmerkkejä, kun kone heittelehti 8000 -metristen vuorten nostattamissa ilmapirroissa. Olimme onnekkaita, koska heti meidän jälkeen lumimyrsky alkoi uudelleen ja Thorunga La suljettiin viikoksi. Sellaista se on. Jumiin jääneitä kiipeilijöitä huonommin kävi Annapurnan toisella puolen. Base campin lähellä kaksi australialaista pariskuntaa kuoli tuossa myrskyssä sherpansa kanssa lumivyöryyn. Me olimme hengissä. Jatkoimme Chitwanin viidakkoon ja Bhutaniin, ja lopulta takaisin Helsinkiin.

Vaeltaminen Huippuvuorilla vaatii kokemusta ja tukevan kiväärin. Saarilla asuu kolme kertaa enemmän jääkarhuja kuin ihmisiä.

Iloinen joukko Chamonixissa valmistautumassa kalliokiipeilyyn. Vasemmalta Anna-Paula, Susanne, Hannu, Calle, Anders, Hanna ja David.

Vuoristokärpänen puri

Helsinki näytti rikkaalta mutta oudon kalsealta. Ilma oli paksua. Täältä on päästävä pois. Siitä se sitten alkoi. Kuukauden kuluttua paluusta vietimme juhannusta sohjon keskellä Sarekin luonnonsuojelualueella Ruotsin Lapissa. Kesällä kalliokiipeiltiin, syksyllä valettiin Suomen Lapissa. Seuraavana kesänä vaelsimme ja kiipeilimme Huippuvuorilla. Itsevarmuutta tuli lisää, teknistä kiipeilytaitoa karttui ja vähitellen köysi-tekniikka tuli tutuksi.

Mont Blanc jäi haaveeksi – tällä erää

Tänä vuonna päätimme kokeilla, miltä tuntuisi nousta Euroopan korkeimmalle vuorelle Mont Blancille. Lyöttäydyimme ruotsalais-suomalaisen retkikunnan mukaan ja matkasimme elokuussa Chamonix'hin. Kesä oli ollut poikkeuksellisen kuumaa ja Alppien ikijäättä oli sulanut kymmenen vuoden aikana jäätynyt kerros. Jään mukana tuli alas massoittain kiveä ja kalliota. Oli sattunut useita pahoja kiipeilyonnettomuuksia. Kaksi päivää ennen matkaa Mont

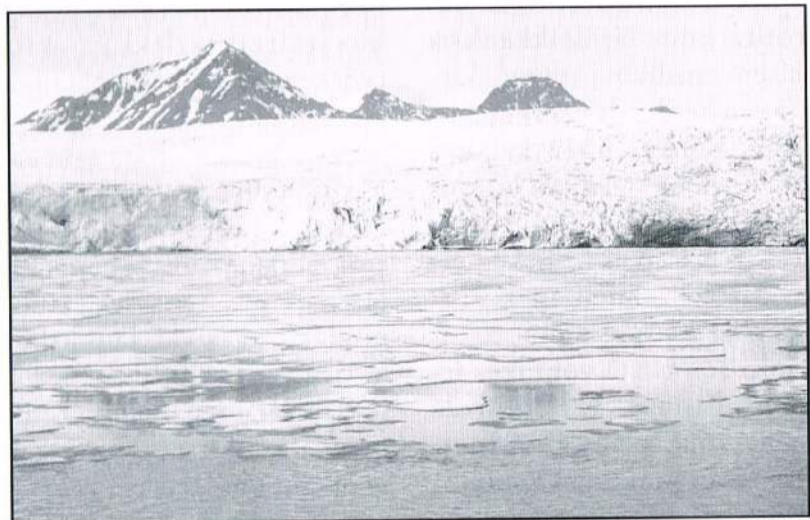
Blanc menikin kiipeilykieltoon. Kurjaa!

Oppaamme Anders Bergwall ei ollut asiasta huolissaan. "Menään Paratiisiin!" Gran Paradisovuori (4061 metriä) Italian pohjoisosassa on suosittu kiipeilykohde. Vuori oli noilla keleillä selvästi turvallisempi, vaikka teknisempi vaativampi kuin Blanc. Siellä kuolee keskimäärin vuosittain "vain" kaksi ihmistä. Ensimmäisenä päivänä nousimme Vittorio Emmanuelle II – vuoristomajalle, jossa italialaiseen tyyliin tarjottiin herkullinen kolmen ruokalajin

illallinen ja kelvollista karahviviiniä. Paikallisten viikseniekkasten küpeilijöiden nenä punoitti tukevasti, mutta ei pakasesta.

Nousuun lähdettiin neljältä aamuyöllä ja huipulle pääsimme aamupäivällä vähän 10 jälkeen. Kuka meitä odottaa Paratiisissa? Tietysti Neitsyt Maria. Italialaista huumoria. Huipulle oli tuotu helikopterilla marmorinen Neitsyt Marian patsas. Paradison nousu oli ensimmäinen kokemuksemme teknisestä vuoristokiipeilystä. Se tuntui hyvältä. Enää on kysymysmerkki siinä, mihin seuraavaksi. Kuusitonniset seirenit houkuttelevat.

Välillä tulee miettineeksi, miksi vuoristokärpänen puri – nyt vasta aikuisella iällä. On selvä, että kiipeilyyn liittyy vaaroja. Perheenisä miettisi kaksi - kannattaisi harkita viisikin - kertaa ennen kuin lähtisi vuoristoon. Nyt kun omat lapset ovat jo aikuisia, he ovat omillaan ja pärjäävät itsenäisesti. Voi tehdä enemmän, elää vauhdikkaammin kuin aikaisemmin. Viisikymppisen ei tarvitse näivettyä sohvaperunana.

Mereen kaatuvaa jäätikköä Svalbardissa

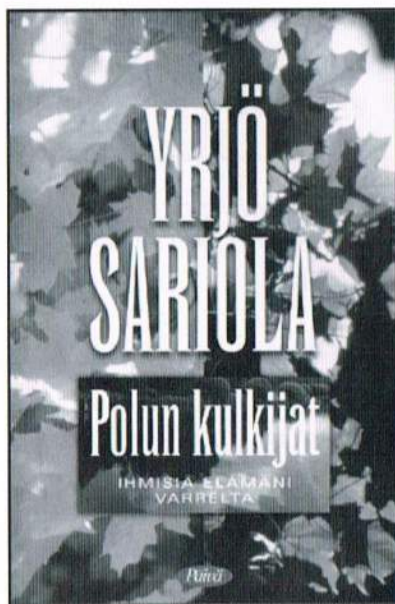
Yrjö Sariolan polun kulkijat

Yrjö Sariola: Polun kulkijat. Ihmisiä elämäni varrelta
(Päivä Osakeyhtiö, 2003)

Stenroth sukuseuran ensimmäisellä puheenjohtajalla Yrjö Sariolalla menee lujaa. Lapuan hiippakunnan piispan virasta 1995 eläkkeelle jäänyt Sariola jatkaa yhä tarkokkaasti sielunpaimenen tehtäviään, esiintyy julkisesti ja kirjoittaa.

Helsingin kirjamesseilla 26. lokakuuta julkistettiin hänen uusin teoksensa *“Polun kulkijat. Ihmisiä elämäni varrelta.”* MTV3:n uutisankkuri Keijo Leppänen haastatteli Sariolaa. Lämpimän ilmapiirin vallitessa he kävivät läpi kirjan syntyhistoriaa ja juttelivat leppoisasti olemassaolon syvällisistä kysymyksistä.

Sariolan teos on paitsi ajan kuvauksia Jyväskylästä, Lapuasta, Kuopiosta, Sulkavalta tai Virroilta kuin läpileikkauksia klassisen musiikin, suvun, kirkon ja sen herätysliikkeiden historiasta, mutta ennen kaikkea muuta kirja on Sariolan kuvaus kahdeksasta hänelle tärkeästä ihmisestä eri aikakausilta ja eri yhteyksistä. Kahdeksan kertomusta ovat itsenäisiä muotokuvia. Jokaisen niistä voi lukea irrallaan toisistaan. Ne eivät ole elämäkertoja, eivät ansioluettelota, vaan taiteilijan henkilökohtaisia näkemyksiä kohteensa elämänurasta. Kertomukset nivoo yhteen vain yksi asia – tekijä itse.

Sariola valitsi teokseensa lopulta kahdeksan henkilöä, kolme naista ja viisi miestä. Enemmänkin oli tarjolla. “Tunsin, miten antoisaa minulle oli hahmottaa hänestä kuvaa sellaisena kuin hänet näen. Mielessäni käväisi ajatus, että työni on kuin muotokuvan maalaamista. Se on tullut minulle tutuksi poikani, kuvataiteilija Ilkka Sariolan työskentelystä”, Sariola mainitsee esipuheessa.

Mukaan seuloituivat lopulta Sariolan isoäiti Ninni Stenroth, anoppi Taina Ahva ja hengellinen äiti Martta Oesch. Miehistä mukaan pääsivät laukaalainen kotiseutututkija Eino Kautto, jyväskylälainen pianotaiteilija ja opettaja Dmitry Hintze, kinulalainen kalakaveri Toivo Kinnunen, Lapuan kaupunginjohtaja Kimmo Karttunen sekä Seinäjoen sotilaspiirin päällikkö, eversti Eino E. Suorsa.

Maija Saraste: Kello löi jo viisi! R. Raalan elämäntarina (Suomen musiikki-kirjastoyhdistys, 2003)

Ei tarvitse katsoa *West Side Storyä* tai lukea *Romeota ja Juliaa*. Vähintään yhtä jännittävä ja dramaattinen on Stenrothien Katarinan sukuhaaraan kuuluvan Berndt Sarlinin (1886–1971) rakkauskertomus, jonka oululainen Maija Saraste on tallettanut teokseen *“Kello löi jo viisi! R. Raalan elämäntarina”*. R. Raala oli Sarlinin säveltäjänimerkki.

Sarlin syntyi Raalan kartanossa Nurmijärvellä maanmittari John Sarlinin ja Hanna o.s. Weckströmin kolmantena lapsena. Hän kävi koulunsa Mikkelissä, kirjoitti lyseosta ylioppilaaksi 1906 ja aloitti opiskelun Helsingin yliopistossa lukemalla taidehistoriaa, fonetiikkaa ja estetiikkaa. Lisäksi hän opiskeli yksityisesti lausuntaa, rooli-analyysijä ja kuvanveistoa. Suomen kansallisteatterin oppilaskoulun hän suoritti 1909.

Taidetta ja taloutta

Sarlin työskenteli säveltäjänä, näyttelijänä, kustantajana, tehtaanomistaja ja kirjanpitäjänä. Suomen kansallisteatterissa hänellä oli 25 roolia 1909–1911. Säveltäjänä hän erikoistui lastenlauluihin, joista tunnetuimman *“Joulukirkkoon”* alkusanat Maija Saraste on valinnut kirjansa nimeen. Lisäksi Sarlin toimi yrittäjänä Helsin-

Kuka muistaa joululaulun "Kello löi jo viisi!"

gissä ja Hämeenlinnassa sekä konttorityössä Viipurissa. Hämeenlinnaan Sarlin muutti 1919 kirjansitomatehtaan kaupalliseksi ja tekniseksi johtajaksi hankkien vielä samana vuonna yhtiön osake-enemmistön.

Rakkaus Signeen muutti kaiken

Pian tulinen rakkaus Signe Kristina Lindholmiin (1893–1973) käänsi Sarlinin elämän suunnan. "Suhteen osapuolina olivat taiteellinen, koulutettu, ylempään yhteiskuntaluokkaan kuuluva mies ja vähän koulutettu, palvelusväkeen kuuluva nainen. Virkamieskuntaan kuuluvat Sarlinit elivät aivan eri maailmassa kuin maaseutuköyhälistöön kuuluvan Signen suku", Saraste kirjoittaa. "Signe ei sen sijaan voinut täyttää niitä kriteereitä, joita Hanna ja John Sarlinilla ja koko heidän laajalla suvullaan olisi ollut Berndtin morsiamelle." Saraste huomauttaa, että Signen sosiaalinen tausta oli kuitenkin pienempi ongelma kuin se, että hän oli saanut kolme aviotonta lasta. "Sarlinien silmissä hän olisi ollut langennut nainen." Näissä oloissa suhde piti salata ulkopuolisilta.

Kesällä 1922 Berndt Sarlin myi omaisuutensa ja lähti heinäkuussa laivalla Etelä-Afrikkaan. Kukaan muu kuin hänen pikkusiskonsa Eve ei tiennyt, että aluksella oli mukana myös Signe. Laiva saapui Kapkaupungin

satamaan 14. elokuuta, ja seuraavana päivänä nuori pari solmi siviiliavioliiton.

Berndt ryhtyi hedelmätarhuriksi. Hänestä tuli luumujen ja persikoiden erikoistuntija. Työ oli raskasta kuumuuden, kiuvuuden ja tuhohyönteisten keskellä. Perheeseen syntyi kaksi lasta George Bernhard 1923 ja Eve Christine 1925. He näkivät isää vain vähän, sillä tämän työpäivät alkoivat aamukuudelta ja päättyivät iltakuudelta seitsemänä päivänä viikossa. Lapset aloittivat koulunkäyntinsä viisivuotiaina ja he oppivat aluksi puhumaan englantia. Berndtillä heräsi haave ostaa oma maatila, mutta lääkäri suositteli hänen heikentyneen terveydentilan vuoksi paluuta Suomeen. Matka toteutui syksyllä 1932. Perhe saapui 31. lokakuuta Helsingin Eteläsatamaan, jossa oli paljon sukua vastassa.

Paluu Suomeen

Keväällä 1933 Sarlinit muuttivat Viipuriin ja 1935 taas Helsinkiin. Noina vuosina suhteet sukuun vahvistuivat, mutta 1950-luvulla Berndt alkoi erakoitua ja vierailut vähenivät. Joulukuussa 1954 hän sai aivoveritulpan ja halvaantui eikä kyennyt liikkumaan tai puhumaan yksittäisiä sanoja enempää. Seitsemän vuotta myöhemmin 1961 hän yllättäen parani. Puhekyky ja muisti olivat palautuneet, mutta liikkumaan hän kykeni vain pyörätuolissa. "Missä helvetissä

minä olen ollut", kuuluivat miehen ensimmäiset sanat. Viimeiset vuotensa Sarlin vietti Koskelan sairaskodissa, jossa hän kuoli 6. heinäkuuta 1971. Signe-vaimon vuoro koitti kaksi vuotta myöhemmin 18. elokuuta 1973. Heidät on haudattu Hietaniemen hautausmaalle Helsingissä.

Hyväosainen Jukka Sariola

*Jukka Sariola: Hyväosainen.
(Uusi tie, 2002)*

Jukka Sariola on sidottu lihastaudin takia hengityskoneeseen ja pyörätuoliin. Kuitenkin hänen esikoisteoksensa otsikko on "Hyväosainen". Se hämmentää. Miten monivammainen kokee olevansa hyväosainen? Hän kertoo yrittäneensä olla avoin: "Kirjaa kirjoittaessani jouduin katsomaan elämää suurennuslasin avulla. Koen hyvin voimakkaasti, että pystyn elämään täysipainoista elämää vaikeavammaisuudesta huolimatta. Pystyn osallistumaan yhteiskuntaan, pystyn tekemään työtä. Minulla on ystäviä. Elämän voima on siinä, että on toiminnassa mukana."

Jukka Sariolan kirja on intiimi tilitys omasta elämästä. Puheenvuoro avaa monivammaisen maailmaa ärsyttävine hankaluuksineen, mutkikkaine ihmis-suhteineen ja luonnollisine toiveineen. Millaista on elää vaikean vamman kanssa? "Yleisesti ottaen voi sanoa, ihmisten asennoituminen on parantunut. Mutta keljuja ovat tilanteet, joissa ei vielä kukaan kohdella tasavertaisena ihmisenä. Vammaisuuden takia jotkut eivät pidä minua ollenkaan aikuise-
na."

"Haluan kirjani avulla pohtia, mihin yhteiskunta on menossa? Onko tekeillä vain terveiden yhteiskunta vai hyväksytäänkö se tosiasia, että kaikki ovat rajallisia. Tehdäänkö päätökset vammaiset huomioiden vai vain menestyvien ehdoilla?"

Kehittämisen varaa on myös vammaisten omissa asenteissa. "Esimerkiksi itse olen kokenut, että liikuntavammainen ei vält-

tämättä tajua mikä on näkövammaisen tilanne. Ei vamma auta ymmärtämään muita rajallisia ihmisiä. Joskus olen jopa törmännyt ajatteleluun, jossa vammaisuus on ainoa asenne, jolla elämää voisi ymmärtää."

Eri tavoin vammaiset tai rajalliset löytävät kirjasta samaistumiskohteita, tukea ja rohkaisua. Kirjan sivuilta löytyy myös huumorin pilkettä. Elämä toisten varasakin on arvokasta.

Kirjan on saattanut painettuun muotoon Jukka Sariolan pitkäaikainen ystävä, toimittaja Aune-Inkeri Björkström. Kirjahankkeessa tukena on ollut myös

hän isänsä Yrjö Sariola ja lähetystyöntekijä Seija Järvenpää. Kannen kuvan on maalannut Jukan veli, taiteilija Ilkka Sariola.

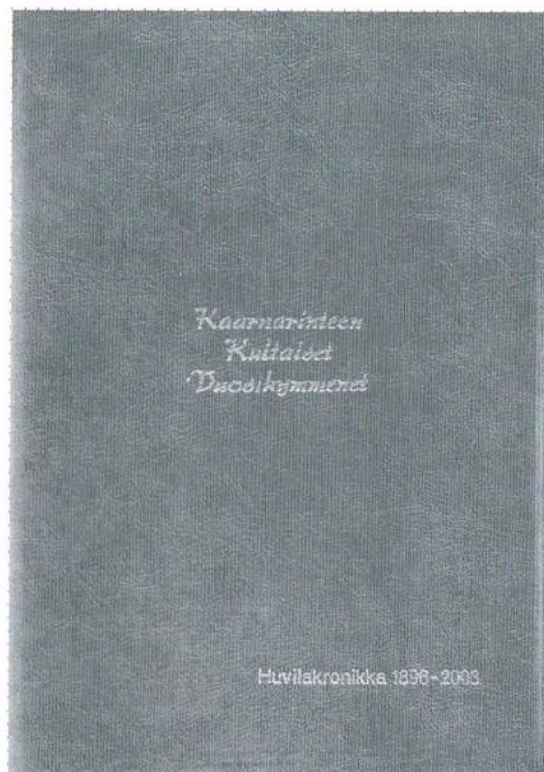
Kaarnarinteen sukukronikka alkaa Stenrothien saunalaulusta

Markku Siukonen: Kaarnarinteen kultaiset vuosikymmenet. Huvilakronikka 1896–2003 (Kopijyvä, 2003)

Markku Siukosen kirjoittama huvilakronikka "1896–2003 Kaarnarinteen Kultaiset Vuosikymmenet" alkaa Stenrothien Saunalaulun nuoteilla ja sanoituksella. Liki 150-sivuinen teos on mitä mainioin osoitus suuren sukupuun pienessä oksassa tapahtuneesta historiasta. Stenrothien suvussa on tuhansia tarinoita. Markku Siukonen on kirjannut kovien kansien väliin niistä yhden.

Kaarnarinteen huvila sijaitsee Päijänteen rannalla Isossa Lehtisaassa, ja alue kuuluu Jyväskylän kaupunkiin. Kaksikerroksinen, tiilikattoinen ja keltaiseksi maalattu huvila valmistui eri lähteiden mukaan 1923–1927. Arkkitehti ei ole tiedossa, mutta rakennus edustaa sen ajan puhdaspiirteistä huvilasuunnittelua verantoineen ja parvekkeineen.

Kirjan kuvissa ensimmäinen nimeltä mainittu henkilö on Suomen urheilun isä Ivar Wilskman, joka kuuluu Stenrotheissa Katarinan sukuhaaraan. Siukonen on löytänyt Wilskmanin artikkelin Urheilulehdestä vuodelta 1905, jossa tämä kuvaa Pohjois-Päijänteen maisemia Ison Lehtisen naapurissa kala-

saassa sijaitsevaa purjehduspaviljonkia. Ote kuvaa teoksen rakennetta, jossa seurataan paitisi Sarioloiden ja Siukosten elämää Kaarnarinteen huvilalla myös yhteiskunnan tapahtumia lähiympäristössä ja maailmalla.

Huvilan ostivat sukuun 1939 pankinjohtaja Veikko Sariola ja vaimonsa Elsa o.s. Stenroth (Salmenkivi). Samana vuonna syttyi talvisota ja Frans Emil Sillanpää sai Nobelin kirjallisuuspalkinnon.

Kaarnarinteen huvilakronikka etence aikajärjestyksessä saunapäiväkirjasta, haastatteluista, kirjeistä ja yleisistä historioista koottujen tietojen mukaan viiden sukupolven aikana. Mukana on aitoja katkelmia lasten ja aikuisten piirustuksin höystämistä teksteistä: vietetään perhejuhlia, juhannusta ja mitä milloinkin, tavataan ystäviä, tuttuja ja naapureita, vietetään lomaa, saunotaan, uidaan, veneillään, kalastetaan, poimitaan marjoja, hoidetaan puutarhaa, järjestetään talkoita ja kilpailuja. Huvilaelämä on jatkuvaa rakentamista, korjaamista ja purkamista, täynnä projekteja, prosesseja ja säätilan seuranta – lepotilassa ja lomattunnelmissa.

“Kesäkauden avaus meiltäkin. Talviturkki jäi tosin tiputtamati, mutta saunottiin kuitenkin. Verkosta pari pientä lahnaa, kuulemma kevään ekat. Lisää tätä lajia, meinaan huvilailua; kesä tulollaan”, tiivistä tunnelmansa saunapäiväkirjaan 8. toukokuuta 1989 Jari Siukonen, Kaarnarinteen nykyinen omistaja.

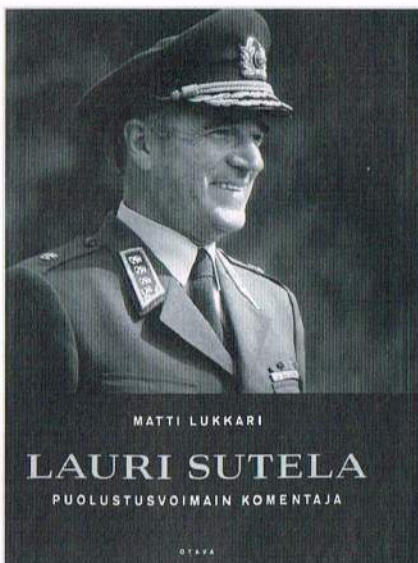

Kenraali Sutelan muistelmissa vilahuttaa useita stenrothilaisia

Matti Lukkari: Lauri Sutela. Puolustusvoimain komentaja. (Otava, 2003)

Puolustusvoimain komentajana 1974–1983 toiminut kenraali Lauri Sutela sanoo muistelmissaan, ettei oikein tiedä, mistä hän on kotoisin. ”Luulen olevani pohjalainen”, hän toteaa. Viittaus liittyi käsitykseen, että hänelle on joskus Pohjanmaalla näytetty hänen sukuunsa mahdollisesti liittyvä Sutelan talo ja että hänen isoisänsä isä Kokkolan kappalainen Jakob Schroderus (1814–1868) oli syntynyt Oulussa. Muistelmissa ei mainita, että pastori Schroderus meni 1847 Saarijärvellä naimisiin Lovisa Charlotta Kekonin (1816–1898) kanssa. Tämä oli Liperin kappalaisen Johan Fredrik Kekonin ja Anna Christina Stenrothin tytär. Tuon linkin kautta myös Lauri Sutela kuuluu Stenrothin sukuun Nilsin sukuhaarassa. Hän on Erik Stenrothin jälkeläinen seitsemännessä polvessa. Eversti Matti Lukkari kirjoittama teos on otettu julkisuudessa näyttävästi ja kiittäen vastaan. Kun kävin ostamassa kirjan Suomalaisen kirja-kaupan myymälässä Jyväskylän Väinönkadulla, minulle kerrottiin painoksen loppuneen. Onneksi varastosta löytyi vielä yksi kirja.

En palaa Sutelan komeaan uraan tässä yhteydessä. Sen sijaan tarkastelen nimiä sen henkilö-

luettelossa, josta löytyy useita yhtäläisyyksiä Stenrothien sukuuuteen.

Tässä poimintoja aakkosjärjestyksessä.

Kenraaliluutnantti *Reino Arimo*: hänen tyttärensä Seija on naimisissa Saran sukuhaaraan kuuluvan, tässä lehdessä esillä olevan Jaakko Castrénin kanssa.

Puolustusministeri *Kristian Gestrin*: Katarinan sukuhaaraa.

Puolustusvoimain komentaja, jalkaväenkenraali *Erik Heinrichs*: Katarinan sukuhaaraa.

Nokian pääjohtaja *Kari Kairamo*: Henrikin sukuhaaraa.

Puolustusministeri, kenraaliluutnantti *Lauri Malmberg*: Katarinan sukuhaaraa.

Puolustusministeri, kansanedustaja *Veikko Pihlajamäki*: Katarinan sukuhaaraa.

Pääjohtaja *Esko Rekola*: Katarinan sukuhaaraan kuuluvan Anna-Liisa o.s. Sundquistin puoliso.

Kenraalimajuri *Juhani Ruutu*: Katarinan sukuhaaraa.

Kenraaliluutnantti *Unio Sarlin*: Katarinan sukuhaaraa.

Ulkoministeriön osastopäällikkö *Klaus Törnudd*: Saran sukuhaaraan kuuluvan Mirja o.s. Siiralan kanssa.

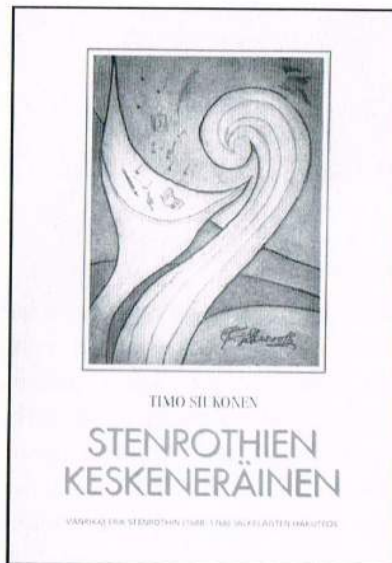
Puolustusministeri, jalkaväenkenraali *Rudolf Walden* (ei Walldén, kuten Sutelan kirjassa): hänen tyttärensä Liisa oli naimisissa esikuntapäällikkö, everstiluutnantti Werner Walldénin kanssa, Henrikin sukuhaaraa Arkkiaatri *Arvo Ylppö*: Saran sukuhaaraan kuuluvan Marjatta o.s. Wegeliuksen puoliso; lisäksi Ylpön sisar Helka oli naimisissa Nilsin sukuhaaraan kuuluvan Hjalmar Schroderuksen kanssa.

Stenrothien keskeneräinen saa jatkoa 2006

Sukuseuran dokumentointitoimikunta on jo toista vuotta kohottanut valmiuksiaan julkaista 2006 seuraava Stenrothien sukukirja. Tehtävä ei ole helppo, sillä sukututkimus on tuottanut meille runsaasti uutta tietoa ja laajentanut huomattavasti Erik Stenrothin jälkeläisten ja heidän puolisoitensa joukkoa. Kun kesäkuussa 2000 ilmestyneessä Stenrothien keskeneräisessä oli perhetauluja 1592, on niiden määrä tähän asti noussut yli 2700:n. Pian voimme todeta joukon kaksinkertaistuneen.

Dokumentointitoimikunta etsii, tutkii ja kerää jatkuvasti uusia tietoja. Tärkeää on luoda selkeät toimintasuunnitelmat, kun operaatio käynnistyy käytännön tasolla talvella 2005. Ville Palola johtaa tietojen päivitystä siten, että Erik Stenrothista laskettuna jokainen kuudennesta sukupolvesta alkava sukuhaara saa yhden tai useamman vastuuhenkilön, jonka kautta kaikkiin suvun perhekuntiin otetaan yhteys tietojen ajantasais- tamiseksi.

Toisaalla tässä lehdessä voidaan lukea, että kuudennessa sukupolvessa oli jo 164 erinimistä sukuhaaraa tyttären avioliitton kautta. Niiden lisäksi tulevat vielä poikien kautta syntyneet sukupolvet.

Yhteyshenkilöitä tarvittaneen kolmisensataa. Toivomme, että vapaaehtoisia kerääjiä saadaan riittävästi kokoon. "Hyvä sukututkimustapa edellyttää, että sukututkija varmistuu siitä, että kerätyt tiedot ja tehdyt johto-

päätökset ovat oikeita. Keräämällä tiedot suoraan ao. henkilöltä tai tarkistuttamalla ne hänellä takaa yleensä sen, että tiedot ovat oikeita", toteaa Suomen sukututkimusseuran internetsivuilla (www.genealogia.fi) Johan Bärnlund kirjoittamassa artikkelissa "Sukututkimus ja uuden henkilötietolain soveltamisala".

Myös Stenroth sukuseurassa pyritään noudattamaan hyvää sukututkimustapaa. Tietojen keruun lisäksi dokumentointitoimikunnassa mietitään kirjan sisältöä, kirjoittajia, laajuutta, kustannuksia.

Stenroth sukuseuran sukutietorekisteriä pitää yllä puheenjohtaja Timo Siukonen. Henkilötietolain mukaan jokainen voi tarkistaa omat tietonsa kirjallisen pyynnön perusteella tai myös kieltää niiden julkaisemisen. Hänen yhteystietonsa löytyvät tästä lehdestä.

Puutarhureita koko perhe

Teksti ja kuvat: Jaakko Pihlaja

Jaakko Wegelius rakensi puutarhanäyttelyitä ja piirsi kasveja kirjoihin.

Jaakko Wegeliuksen vanhempien muotokuvat ja monet nimekkäiden taiteilijoiden työt koristavat Tuuloksen kotia.

Mustavalkoiset kuvat Kodin suuren kukkakirjan sivuilla ovat valokuvan tarkkoja mutta selvästi piirroksia. Hortonomi Jaakko Wegelius esittelee ylpeänä töitään, kuvia ja kirjan taittoa.

– Saa mustankin näyttämään kauniilta. Katso tätä pitsikukkaa, se on pisteillä tehty. Se syntyy kun tököttää vaan, Jaakko selittää tekniikkaansa.

Mätäkuussa juuri 80 vuotta täyttänyt mies on hoikka ja hento kuin piirtämänsä kukka, vaikka painoa on nyt reilut 70 kiloa. Joskus vyötärön ja pään ympärys oli sama, paino alle 50 kiloa.

“Kaidat luut ja ontto päät”, Jaakko naurattaa. Nuorena poika määrättiin jopa kermakuurille, että painoa olisi kertynyt lisää. Että Sortavalassa syntyneestä pojasta tuli puutarhuri, oli hiuskarvan varassa – tai oikeastaan jalan. Pankinjohtaja Väinö Wegeliuksen perhettä kohtasi on-

nettomuus, venepalo, jossa äiti Maikki (Cederberg) ja 16-vuotias sisar Hellevi kuolivat. 6-vuotias Jaakko pelastui kuin ihmeen kaupalla, kun palvelija sai hänet kiskaistuksi jaloista palavasta venevajasta – vain silmäripset kärehtivät. Isä sai palovammoja käsiinsä yrittäessään pelastaa perhettään.

Perhe muutti Helsinkiin, mutta Sortavala on Jaakolle yhä rakas. Kuvakirjat ja kartat ovat hetkessä esillä: koti, joka oli suuri liiketalo, mutta varsinkin perheen kesäpaikka Hakasaari, kivi-jalkainen hirsihuvila, tenniskenttä, pieni puutarha ja 25 hehtaarin puisto. Kotitalo on jäljellä yhä ja palvelee korjattuna Ladoga-ravintolana. Huvilasta on vain maatuva perustus. “En ole käynyt Sortavalassa enkä halukaan”, Jaakko säilyttää hyvät muistot mielessään. Vain muutama evakkomatkalta pelastettu esine on tallella: Sortavalan kodista pieni pöytä, kelo ja lampetit ja isovanhempien Salomon Primus ja Olga Natalia Wegeliuksen kattokruunu.

“Piirsin aamupäivällä kipsiä ja iltapäivällä eukon takapuolta”

Taiteelliset lahjat perinyt poika pääsi Taideakatemiaan. “Vähän aikaa piirsin aamupäivällä kipsiä ja iltapäivällä eukon takapuolta. Sitten sairastuin, ja lääkäri ehdotti ulkotyötä.” Helsingin kaupungin puutarhalla hän pääsi palkatta poimimaan kasvihuoneen lasinsirpaleita pommitusten jäljiltä, sitten järjestyi muitakin töitä. Ruokautunnit hän istui piirtämässä kasveja jja pääsi Lepaan puutarhaopistolle harjoittelemaan. “Sodan jälkeen talvipuutarhan suuret kameliat olivat huonossa kunnossa nokisienen takia. Istuin kaksi kuukautta, pesin joka lehden alta ja päältä. Ne pelastuivat ja kasvavat vieläkin, ovat minua vanhempia.” Puutarhaan hän pujahti sunnuntaisinkin ja tunnustaa nyt, että kävi siellä kala-altaassa salaa karppien kanssa uimassa.

Työssään Jaakko sanoo aina päässeensä komentamaan toisia.

“Piirsin aamupäivällä kipsiä ja iltapäivällä eukon takapuolta”

*Valkoinen joulukaktus
puhkeaa kukkaan
Jaakko Wegeliuksen
hoidossa.*

Suuret puutarhanäyttelyt kotimaassa ja ulkomaillakin hän jaksoi rakentaa usein nukkumatta, sokerin ja veden voimalla. Hautausmaiden suunnittelu oli keskeistä työtä, samoin kirjat ja puutarhaoppaat. Valamon luostarin pihassa näkyy Jaakon käden jälki ja taimistoista ilmaiseksi saadut kasvit. Hakoisten kartanon puutarha oli hänen hoidossaan.

Wegeliusten, Tertun ja Jaakon kesäparatiisi oli Näkkilässä, Upankallio Hiidenvedellä. “Siellä oli mahdollon määrää kasveja. Taskussaan toi siemeniä ja pistokkaita kun kiersi Suomea”, Terttu kertoo. Kymmenen vuotta sitten paikan hoidosta oli luovuttava, mutta “onneksi saatiin ihana ostaja, rouva kasvihullu”.

“Oli kuin olisin tullut kotia”

Terttu sai aikoinaan isältään Tuuloksessa hoitaakseen kaksi

hehtaaria peltoa – ja joululahjaksi salaojituksen. Kasvihuoneissa ja taimistossa jatkaa nyt niin ikään Lepaalla koulutautunut Jorma-poika Sinikkavaimonsa kanssa. Heidän lapsensa Kalle ja Krista ovat vuorostaan opissa Lepaalla. Tuulokseen Wegeliukset muuttivat Hämeenlinnasta oikeastaan tulipalon seurauksena. Jorman talo paloi, ja perhe sai tilapäiseksi asunnokseen tyhjillään olleen kunnantuvan, joka toimi seurakuntatalona kirkon korjauksen aikana. Sitten talo tuli myyntiin. “Oli kuin olisin tullut kotia. Tässä ollaan nyt uskos-

sa eletty tupajumeina, ei käydä paljon missään, kun aletaan jolla huonojakin”, Terttu sanoo. Jaakko kertoo vielä joskus maalaavansa, tunnustaa ompellevansa, kutovansa ja maalavansa posliinia. Hennot värikkäät kukat koristavatkin kahvipöydän asetteja. Verannalla kukkivat komeat pelargoniat ja harvinaisen valkoinen joulukaktus. Pihapiirissä ja Jorman taimistossa kasvavat vanhat puutarhakukat ja luonnonkasvit. Jokivarresta ihmiset käyvät hakemassa seitsemän sortin saroja ja maahumalaa...

Pieni pöytä, kello ja lampetit Terttu ja Jaakko Wegeliuksen välissä ovat harvoja muistoja Sortavalan kodista.

Vuoden 2003 uutisia

Syntyneitä

- 14.1. Olga Kerttu Mehtälä. Vanhemmat: Jyrki (N) ja Katri Mehtälä.
17.1. Aaro Elias Lamberg. Vanhemmat: Pauliina Arimo (K) ja Mikko Lamberg.
14.2. Matias Kristian Rahikainen. Vanhemmat: Laura Rahikainen (K) ja Mikko Haverinen.
21.2. Juho Petteri Mehtälä. Vanhemmat: Pasi (N) ja Erikka Mehtälä.
9.3. Emmi Ida Vähätiitto. Vanhemmat: Tarja (N) ja Reijo Vähätiitto.
10.3. Jussi Toivo Matias Vierimaa. Vanhemmat: Matti (K) ja Marja Vierimaa.
14.3. Jussi Onni Antinpoika Komulainen. Vanhemmat: Antti (K) ja Heli Komulainen.
18.3. Lari Väinö Juhani Hakasalo. Vanhemmat: Sanna (N) ja Timo Hakasalo.
21.3. Martta Anna Matilda Siikaniemi. Vanhemmat: Katja-Maaria Vierimaa (K) ja Harri Siikaluoma.
26.3. Elina Ingrid Anneli Hyytinen. Vanhemmat: Outi (N) ja Samuli Hyytinen.
15.4. Lumi Emilia Amanda Nieminen. Vanhemmat: Arto (N) ja Terhi Nieminen.
12.5. Rasmus Andersson. Vanhemmat: Niklas Andersson (K) ja Katja Kivioja.
28.5. Aatos Sakarja Arola. Vanhemmat: Elina (H) ja Niko Arola.
27.5. Eetu Onni Verner Haapalehto. Vanhemmat: Maaria Puupponen (K) ja Petri Haapalehto.
3.6. Milja Emilia Pääkkö. Vanhemmat: Elina (N) ja Tommi Pääkkö.
12.6. Hanna Elisabet Kauhanen. Vanhemmat: Meri (K) ja Risto Kauhanen.
19.6. Sini Seelia Sariola. Vanhemmat: Kukka Sariola (H) ja Jukka Mikkola.
28.6. Markus Viljami Pulkkinen. Vanhemmat: Sirpa (N) ja Arjo Pulkkinen.
28.6. Olivia Kiia Kaarina Pirttilahti. Vanhemmat: Virpi (N) ja Antti Virpilahti.
11.7. Kamilla Karoliina Kivijuuri. Vanhemmat: Erkki-Mikael (N) ja Teija Kivijuuri.
21.7. Anni Elina Martinsén. Vanhemmat: Timo (N) ja Tiina Martinsén.
7.8. Akseli Joakim Palola. Vanhemmat: Petteri (N) ja Arja Palola.
13.9. Atri Santeri Arimo. Vanhemmat: Tapio (K) ja Satu Arimo.
24.9. Embrik Vogt. Vanhemmat: Jeans-Christian (H) ja Karin Vogt.

Kuolleita

- 2.3. Vili Antti (Tosa) Soini (S)
2.4. Anna Toivanen os. Schroderus (N)
19.4. Raili Marjatta Lindblom, os. Merikallio (S).
5.5. Pauline Schultz os. Roschier (K).
8.5. Carl Magnus Gabriel Björkenheim (K).
27.5. Raimo Niemi (K).
3.6. Aarne Rytönen (S).
5.6. Rafael Lennart Herman Paro (H).
16.6. Georg Henrik von Wright (K).
24.6. Lars Fredrik Birger Gestrin (K).
3.7. Gunnel Valtonen, os. Wikman (N).
21.7. Raimo Ensio Vuorjoki (S).
12.10. Selma (Sepe) Ester Pinomaa, o.s. Saajanen (K).
24.10. Kari Oddem Vogt (H).
25.10. Leena Johanna Kekoni, o.s. Partanen (N).

Palkittuja

25.10. Suomen yrittäjien 36. valtakunnallinen yrittäjäpalkinto: Kerman Savi Oy, toimitusjohtaja Ilkka Paatero (H).

Arvonimiä

Director musices: musiikinopettaja Raili Elina Kiuru, os. Törmänen (H).

In memoriam

Rektor Birger Gestrin

19.9 1921 - 24.6 2003

Birger Gestrin gick bort på Johannes Döparens dag i år efter en lång tids sjukdom. Sin främsta gärning gjorde han som lärare i klassiska språk och rektor för Svenska Normallyceum och Ottelinska Gymnasiet. Generationer av studenter minns honom som latinlärare vid Universitetet. Hans personalia finns i många matriklar, men om en kort personligt hållen betraktelse tillåts, skulle jag gärna bidra med några sådana.

Lars Fredrik Birger Gestrin föddes som den äldste sonen av fyra till justitierådman Lars Kristian Nicolaus Gestrin och hans hustru Mary Henriette Cabell. Till bröderna sällade sig en syster nitton år senare. Trots faderns juristutbildning vårdade man sig om kulturella verksamheter, speciellt litteratur, i det Gestrinska hemmet. Så beslöt sig också Birger för att studera klassisk filologi då man började läsa Horatius på tredje klassen i lyceet.

Nyss vorden student deltog han som frivillig i Vinterkriget på hemfronten, och hade just hunnit bli beviljad uppskov med beväringstjänstgöringen för studier, då han ånyo kallades in, den här gången för fyra år, som det skulle visa sig. Birger tog tydligen kriget mindre allvarligt, ung som han var: Något om hans inställning kan kanske utläsas ur det faktum, att då han, allvarligt sårad, gång på gång fick sin sjukpermission förlängd på grund av att såren varades,

inte brydde sig om eventuella komplikationer, utan istället glädde sig åt att kunna säkerställa familjens behov av mat för hela året, genom att sommaren -43 tillsammans med sin yngste broder Kristian fiska torsk, tre fjärdingar och en åtting, om jag minns korrekt. Han belönades med Frihetskorsets fjärde klass en gång, och tredje klass två gånger under kriget, där han tjänstgjorde som löjtnant. Som reservvist blev han befordrad till kapten. Brodern Eriks bortgång i militärtjänst 1945 efter att vapenstillestånd redan ingåtts, och det i praktiken rådde fred i landet, tog honom hårt.

Redan under krigsåren inledde Birger sin lärargärning genom att rätta sina bröders studentskrivningar i latin vid fronten. Han höll också kurser i latin och grekiska för kamraterna vid hans frontavsnitt. Efter kriget gjorde han sig i snabb takt till magister vid Helsingfors Universitet och licentiat vid Uppsala Universitet. Han var på god väg att bli färdig med sin avhandling, efter studier i London och Grekland, då han gifte sig med Christine-Louise Segerstråle och bildade familj, och som den ansvarsställande man han var, ägnade sig åt att försörja den växande skaran. Familjen välsignades med fyra barn, tre söner och en dotter.

Birger var rektor under en turbulent period på 1970-talet, då speciellt skolvärlden genomgick stora omvälvningar genom grundskolans införande. Som

ett resultat av den rådande regionalpolitiken flyttades lärarutbildningen till Vasa, och Norsen förlorade sin ställning som normallyceum, trots att namnet bibehölls. Genom dessa svallvågor styrde han sin skola, så att den kunde rädda åtminstone något av det klassiska lyceum som var dess traditionella profil, och ledde till att Norsen nu är den enda skola på svenskt håll i Finland som fortfarande meddelar undervisning i klassiska språk.

Som ett fadersarv hade Birger en stark känsla för samhälleligt ansvar, och tjänstgjorde som förtroendeman på ett otal poster på förenings-, parti-, kommunal-, och landskapsförbunds nivå. I sina barn försökte han inympa en kärlek till fosterlandet, till det svenska språket, till den nyländska skärgården och till lag och rätt, samtidigt som han betonade vikten av en stark plikttrogenhet. Det är att hoppas att han åtminstone i någon mån lyckades med detta.

In memoriam

Päätoimittaja Rafael Paro

Stenrothin sukuun avioliiton kautta kuulunut päätoimittaja Rafael Paro kuoli 5. kesäkuuta 2003 vaikean sairauden murta-
mana. Hän oli kuollessaan 66-
vuotias. Rafael Paro oli pitkän
linjan lehtimies, joka ennen
eläkkeelle siirtymistään toimi
ruotsinkielisen Hufvudstadsbla-
detin päätoimittajana 1995–
1997. Paro syntyi 25. helmikuu-
ta 1937 Vaasassa, kirjoitti
ylioppilaaksi 1955 ja lähti Hel-
singin yliopistoon lukemaan la-
kia. Opinnot jäivät kesken, kun
iltapäivälehti Nya Pressen palk-
kasi hänet ensin kesätoimit-
tajaksi 1960 ja sitten vakituisiin
töihin.

Paro hankki myöhemmin laajan
kokemuksen Hufvudstadsblade-
tissa ja ruotsalaisessa Afton-

bladetissa, jonka apulais-
toimitussihteerinä hän oli
1965–1966. Hän seurasi maail-
manpolitiikkaa ja Suomen ulko-
politiikkaa kommentoiden nii-
tä myös radiossa ja televisiossa.
Lisäksi hän kirjoitti televi-
siokritiikkejä Hbl:ssä 1970–
1982. Parolle myönnettiin 1997
elämäntyöstään valtion journa-
listipalkinto. Perusteluissa
mainittiin hänen olevan maail-
mankansalainen, suomenruot-
salainen skandinaavi ja
liberaalisti ajatteleva erittelijä.

Hänen puolisonsa Maj-Britt os.
Söderström on Erik Stenrothin
jälkeläisiä kahdeksannessa pol-
vessa, Henrikin sukuhaarassa.
Viimeinen edustaja Stenrothin
nimellä oli Minette (1819–
1855), joka 1843 avioitui

Rafael Paro (1937–2003)

porvoolaisen kauppaneuvoksen
Gustaf Sneckenströmin kanssa.
Sukuhaaran tyypilliset ammatit
löytyvät sanomalehtityöstä, kir-
jojen kustantamisesta ja myymi-
sestä.

In memoriam

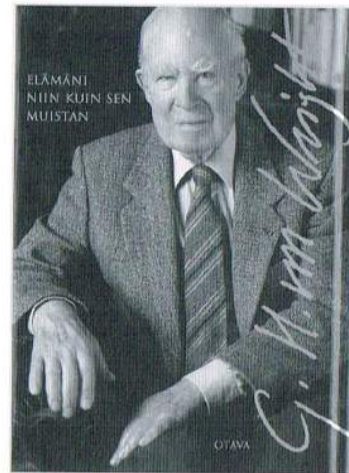
Akateemikko Georg Henrik von Wright

Kunnioitettu sukumme jäsen, akateemikko Georg Henrik von Wright kuoli 16. kesäkuuta 2003 Helsingissä 87-vuotiaana. Hän kuului Katarinan sukuharaan ja oli Erik Stenrothin jälkeläinen kahdeksannessa sukupolvessa. Von Wrightin aatelissuku ja Stenrothit liittyivät toisiinsa 10. heinäkuuta 1862 Leppävirralla, kun kanavapäällikkö ja asemestari Julius von Wright (1820–1885) solmi avioliiton Pauline Wilhelmina Lindebergin kanssa. Pauline oli Erik Stenrothin tyttären pojan tyttären tytär. "Isoisäni isästä (Julius von Wrightistä) tiedän hyvin vähän, sen lisäksi mitä kirjassa mainitaan oikeastaan vain, että hänkin oli etevä lintujen tuntija ja julkaisi kirja nimeltään 'Anteckningar om Kuopiotraktens fågelfauna' muistaakseni vuonna 1857. Se oli lajissaan ensimmäisiä ja sitä on keuhuttu ornitologisessa kirjallisuudessamme", von Wright totesi 1.12.2000 kirjeessään allekirjoittaneelle. Siinä hän viittasi sukukirjaamme Stenrothien keskeneräinen. "Hakuteoksena se on minullekin suureksi hyödyksi ja on todellinen nautinto etsiä ja löytää sieltä ennestään minulle täysin tuntemattomia sukulaisia", hän arvioi.

Akateemikko Georg Henrik von Wright oli maailmankuulu filosofi, joka osasi kirjoittaa paitsi tieteellisesti arvostettua tekstiä myös ymmärrettävästi kansankielelle. Hänen erikoisalaansa olivat logiikka ja analyttinen

filosofia. Hän syntyi 14. kesäkuuta 1916 Helsingissä ja kävi koulunsa ruotsinkielisessä Norssissa. Elämänura selvisi hänelle varhain. Jo 13-vuotiaana hän tunsikin kutsumusta filosofiasta, ja ajatukset vain vahvistuivat 1928–1928 Italiassa, kun hänet lähetettiin luvuvuodeksi Meranon parantolakaupunkiin voimistumaan ja parantumaan astmasta. Von Wright kirjoitti ylioppilaaksi 1934 ja opiskeli Helsingin yliopistossa teoreettista filosofiaa professori Eino Kailan johdolla. Tohtoriksi hän väitteli 25-vuotiaana induktion (yleisen väitteen johtaminen yksityistapauksista) loogisesta ongelmasta ja todennäköisyysteoriasta. Avioliittoon von Wright vihittiin 31. toukokuuta 1941 Helsingissä toisen aatelissuvun jäsenen, Maria Elisabeth von Troilin kanssa. Sitten heille syntyivät lapset Anita 1943 ja Benedict 1945.

Yksi Georg Henrik von Wrightin uran käännekohdista osui vuoteen 1946, kun hän tapasi maailmankuulun filosofin Ludwig Wittgensteinin Cambridgen yliopistossa Englannissa. Ensikohtaaminen oli surkea, sillä mestari haukkui nuhdessaarassaan luennolle tulleen ylimääräisen vierailijan, mutta siitä alkoi syvä yhteistyö, joka johti 1948 von Wrightin kutsumiseen Wittgensteinin seuraajaksi. von Wright toimi Helsingin yliopiston filosofian ruotsinkielisenä professorina 1945–1961, jolloin hänet

kutsuttiin Suomen Akatemian jäseneksi. Sen esimiehenä hän toimi 1968–1970, ja Turun yliopiston kanslerin tehtäviä hän hoiti 1968–1977.

Akateemikon julkaisuluettelo sisältää yli 400 tieteellistä artikkelia.

Hänen tuuheiden kulmakarvojen sävyttämä harmaa olemuksensa ja terävä katseensa tulivat tunnetuksi niin sähköisissä kuin painetussakin tiedotusvälineissä. Kirjoituksissaan ja haastatteluissaan von Wright otti harkitusti kantaa ajan ilmiöihin sotaa ja asevarustelua vastaan, ajattelun vapauden, puhtaan luonnon ja ihmisoikeuksien puolesta.

Periaatteissaan hän oli järkähämätön - jopa niin, että kesällä 2002 hän kieltäytyi *Kivenjuuret*-sukulehden haastattelusta kohteliaasti. "Minulla ei ole nyt mitään uutta kerrottavaa", hän totesi puhelimesta. Marraskuussa 2000 hän oli vedonnut terveydellisiin syihin, ettei jaksanut itse kirjoittaa lehteen. Muistelmissaan "Elämäni niin kuin sen muistan" (Otava 2002) hän tiivistyi elämänfilosofiansa: "En usko vanhaan hyvään aikaan enkä valkenevaan tulevaisuuteen."

Timo Siukonen

Haluaisin vielä

Markku Siukonen
Kinkomaa, Muurame

Haluaisin vielä, meloa
kohti ilta-aurinkoa,
tyynellä Päijänteellä,
lapseni kanssa.

Haluaisin vielä, laulaa
kaunista duettoa,
iltahämärässä,
kitararäystävänä kanssa.

Haluaisin vielä, kulkea
sienimetsässä,
syksyn ruskassa, läheiseni
kanssa.

Haluaisin vielä, uida päin
kuunsiltaa,
tyynellä Päijänteellä,
armaani kanssa.

Haluaisin vielä, seisoa
korkealla vuorella,
keinua kiikutella, tyttärieni
lasten kanssa.

Haluaisin vielä, jakaa
ripauksen elämää,
kaunista ja hyvää,
lähimmäiseni kanssa.

Haluaisin vielä, oppia yhä
syvyyksiä lisää,
matka pitkä, ehkä
tuntemattoman kanssa.

Haluaisin vielä, väitellä
intohimolla
olevaisuuskeskustelun,
siitä ehkä kiinnostuneen x-
yksilön kanssa.

Haluaisin vielä, hullutella,
ryskytellä voimieni
mukaan,
leikkiä nuoruutta kenties
kerran tahi pari.

Haluaisin vielä, ehkäpä
uurastaa jonkin hassun
kirjan,
yksin tai jonkun muun
omituisen kanssa.

Haluaisin vielä, halata
aivan sydämeni
kyllyydestä,
jokaikista yhteisen
polkumme taivaltajaa.

Haluaisin vielä, olla
elämässä lähinnä tyystin
hiljaa,
painaa pään, ihan vain
itseni kanssa.

Haluaisin vielä, kokea
korkeuden luojan pyhyttä,
uupua kauniisti, yhtyä
aivan avaruuksiin.

Paljon huomaan haluavani
- miten mahtaa aika
riittää?

Liisa Sjöblom sukuseuran sihteeri

Stenrothin sukuseura sai 20. syyskuuta sihteerin yli vuoden tauon jälkeen. Hallitus valitsi tehtävään määräaikaisesti taloustieteiden maisterin Liisa Sjöblomin, 47, Toijalasta. Hän on lupautunut hoitamaan sihteerin töitä vuosikokoukseen 20.6.2004 asti.

Liisa kuuluu Nilsin sukuhaaraan avioliiton kautta. Hänen miehensä on ekonomi Jaakko Sjöblom, ja perheeseen kuuluvat lapset Mimmi, 17, Sini, 15, ja Jonni 13.

Liisa toimii Hämeen ammatti- korkeakoulussa Hämeenlinnassa taloushallinnon lehtorina, mutta työskentelee tällä hetkellä pääasiassa projektipäällikkönä Euroopan sosiaalirahaston ESR-projekteissa.

Hän harrastaa sukututkimusta ja on kiinnostunut kansainvälisistä asioista. Kielitaitoon kuuluvat suomi, ruotsi, tanska, saksa ja englanti.

Liisa on omaa sukua Haarala, jossa olivat aikaisemmin käytössä nimet Forsberg ja sitä ennen

Holst. Tämä suku on vaikuttanut Lounais-Hämeessä, lähinnä Tammelassa. He eivät ole samoja kuin Saran sukuhaaraan kuuluvat, norjalaislähtöiset Holstit.

Sukulehti etsii taittajaa ja piirtäjää

Kivenjuuret lehteä on nyt ilmestynyt kolmetoista numeroa. Ensimmäiset numerot olivat funktionaalisia, mutta ulkoasuun varsin karuja. Vuosien saatossa on lehti kehittynyt ja saanut uusia ilmeitä. Nyt Kivenjuurten toimitus etsii tiimiinsä taittajaa sekä piirtäjää/graafikkoa.

Taittajan tehtävänä on laatia valmiiksi toimitettu materiaali toimivaksi visuaaliseksi kokonaisuudeksi. Tehtävän hoitamiseen

tarvitset tietokoneen sekä perustietämyksen taitto-ohjelmien käytöstä. Kokemuksesta on luonnollisesti etua.

Piirtäjä/graafikko on henkilö, joka tuo eloa lehden ulkoasuun. Toivomme sinulta piirroksia, grafiikkaa tai kuvitusta juttujen yhteyteen.

Lehdellä on vireä toimituskunta, joka kokousta pariin otteeseen ennen lehden ilmestymistä.

Mikäli toinen tai molemmat tehtävistä kiinnostaa sinua, lähetä vapaamuotoinen hakemus mahdollisine näytteineen 10.2. mennessä päätoimittajalle:

Hannu Sariola
Oravatie 15 00800 Helsinki
tai hannu.sariola@helsinki.fi

**Sukuseuraan
liittyminen
kannattaa juuri
nyt. Miksi?
Katso sivulta
kahdeksan!**

Albert Theodor Tötterman - stenrothilainen valtioneuvos

Professori Klaus Törnuddin mielenkiintoisessa artikkelissa (Kivenjuuret 12/2003) kerrotaan Stenrotheista itsenäisen Suomen ulkoasiainhallinnossa. Myös ennen maamme itsenäistymistä ovat jotkut suomalaiset päässeet valtiomiehen asemaan. Yksi heistä oli Albert Theodor Tötterman (1838–1913).

Suomen kuuluessa Venäjän valtakuntaan vuosina 1809–1917 maamme autonomia ei ulottunut ulkomaisiin suhteisiin. Keisarikunnan alamaisina suomalaisilla oli kuitenkin mahdollisuus pyrkiä virkauralle Venäjän ulkoministeriön palveluksessa. Ulkoasiain hallinnon matrikelissa, jota Törnuddkin käytti lähteenään, todetaan, että näin tapahtui aniharvoin. Yksi merkittävän karriäärin keisarillisen ulkoasiain hallinnon alalla luoneista on Albert Theodor Tötterman (1838–1913).

Gustava ja Klas Töttermanin kolme poikaa

Majuri Reinhold Stenrothin (1769–1838) tyttären Gustava Fredrikan (1805–1869) ja pienen Joutsan seurakunnan kapalaisena toimineen Klas Christian Albert Töttermanin (1804–1847) perheeseen syntyneet kolme poikaa kohosivat kaikki kansainvälisestikin huomattaviin asemiin: Klas August Reinhold (1835–1907) professoriksi, kansainvälisesti tunnetuksi itämaisten kielten tutki-

jaksi ja teologisen tiedekunnan dekaaniksi, Carl Gustaf (1836–1895) Suomen Lähetysseuran ja Lähetyskoulun johtajaksi ja Albert Theodor valtioneuvokseksi ja Venäjän pääkonsuliksi Norjaan.

Albert Tötterman – opettajasta valtioneuvokseksi

Albert Theodor pääsi ylioppilaaksi Porvoon lukiosta 1856, suoritti kandidaatin tutkinnon historiallis-kielitieteellisissä aineissa Helsingin Keisarillisessa Aleksanterin Yliopistossa 1860 ja vihittiin filosofian maisteriksi vuoden 1864 juhllisessa promootiossa. Hän aloitti työuransa Pietarin ruotsalaisen seurakunnan kirkkokoulun opettajana vuosina 1861–62. Sitten hän siirtyi Venäjän ulkoministeriön palvelukseen toimien mm. varakonsulina Amsterdamissa vuosina 1866–69. Venäjän pääkonsulina Kristianiassa (Oslossa) hän oli vuodesta 1872 eläkkeelle siirtymiseensä saakka vuoteen 1905.

Ensimmäinen aviopuoliso Sofia Finn (1843–1869) oli ruotsalaisen seurakunnan ylläpitämän Katarina-koulun opettajia ja Pietarin suomalaisen seurakunnan kirkkoneuvoston jäsenen, kultaseppämestari Aron Finnin (1804–1865) tytär. Amsterdamissa syntynyt tytär Alexandra eli Sascha (1867–1934) solmi sittemmin avioliiton norjalaisen lääkärin Johan Arntzenin (1865–1934) kanssa, ja jälkeläisten lukumäärä viidessä sukupolvessa Norjan puolella nousee

jo lähelle viittäkymmentä. Sofia-vaimon varhaisen kuoleman jälkeen Albert Theodor avioitui pietarilaisen pankkiirin tyttären Cathérine Ljubavinin (1848–1937) kanssa, joka jäätyään leskeksi vuonna 1913 asui tyttäriensä luona Norjassa. Siellä hän ylläpiti vanhaa tapakulttuuria vaatien mm. teitittelyä lapsenlapsilta.

Diplomaattisista ansioistaan Albert Theodor Töttermanille myönnettiin todellisen valtioneuvoksen arvonimi. Poikkeudessaan läpikulkumatkoillaan Pietariin kotimaassaan hän sai täällä valtiomiehen kohtelun. Esimerkiksi Åbo Underrättelser huomioi hänen poikkeamisensa 1884 Turussa ja 1886 Helsingissä. Eläkepäivillään 1908 hänelle myönnettiin venäläisen Pyhän Annan ritarikunnan 3. luokan. ritarin ansiomerkki toiminnastaan venäläisten ja suomalaisten merimiesten hyväksi. Stenrothilaisia diplomaattiperinteitä jatkoi hänen poikansa eversti Nicolai Albert Tötterman (1875–1955) toimien sotilasattaseana Pariisissa vuosina 1924–28 ja tämän poika konsuli Claes Göran Tötterman (1901–1971) Belgian kunnia-konsulina Kotkassa vuosina 1936–1966.

Pertti Toukomaa

Kuohuviinipullon poksahdus juhlisti Erikin päivän risteilyä Saimaalla

Ryhmäkuvassa seisovat Röytyn kotiseutumuseon portailla Jaakko Pihlaja (vas.), Mikko ja Marjaana Anttila, Eino Kalpala, Markku ja Eija Stenroth, Timo ja Helena Siukonen, Jan Sundman, Anita Seppälä, edessä Outi Ristolainen ja Heli Laurikainen, taempana Ville Voipio ja Johanna Hartikka sekä reunasa oikealla Olavi von Bell.

Kuohuviinipullo pokshti sunnuntaina 18. toukokuuta 2003 Röytyn kotiseutumuseossa Taipalsaarressa sukumme kantaisän Erik Stenrothin kunniaksi.

Ensimmäinen sukuseuran järjestämää Erikin päivän vietto oli lämminhenkinen tapahtuma, johon osallistui pieni, mutta sitäkin iloisempi joukko kaikista neljästä pääsukuhaarasta. Enimmillään väkeä oli 15 henkeä.

Yhteinen ohjelma alkoi lauantai-iltana Lappeenrannssa illallisen

merkeissä. Sunnuntaiamuna oli vuorossa risteily Saimaan kanavalla ja ulapoilla.

M/s Faro -laivalla ihasteltiin maisemia, ihmeteltiin kanavan sulkuporttien mekanismeja sekä syötiin lounasta. Rantauduimme Taipalsaaren satamassa tutustuimme kotiseutumuseoon ja palasimme linja-autolla Lappeenrantaan.

Vastuun tapahtumasta kantoi sosiaalisten toimintojen toimikunta puheenjohtajansa Eija Stenrothin vetämänä. Käytännön

puuhamiehenä toimi Jan Sundman sekä Taipalsaaren yhteismiehenä Jaakko Pihlaja.

Ensi vuonna ei Erikin päivää järjestetä, koska voimavarat keskitetään Nivalan sukujuhlien onnistumiseksi 20. kesäkuuta 2004, mutta 2005 yritetään uudestaan ja toivotaan uusia osanottajia konkareiden rinnalle.

Oliko Aleksis Kivellä ja Stenrotheilla yhteisiä esivanhempia?

Pertti Toukoma

Eräänlainen julkinen salaisuus on, että kansalliskirjailijamme isä Eric Johan Stenvall olisi laamanni Carl Henric Adlercreutzin avioton lapsi. Tästä on melko paljon kirjallista, lähinnä aikalaisten kertomuksiin ja perimätietoon pohjautuvaa aineistoa (ks. mm. Sihvo ja Puokka). Vaikka aihe todisteet vaikuttavatkin vakuuttavilta, dokumentoitua asiakirjatietoa ei kuitenkaan ole. Tämä on ymmärrettävää jo sen perusteella, että salavuoteus toisen miehen vaimon kanssa oli siihen aikaan rikoslain alainen teko.

Adlercreutzien sukujuuret lähtevät Lohjan Teutarista, mistä Thomas Erikipoika muutti 22-vuotiaana Tukholmaan. Siellä hän hovin palvelukseen päästyään otti nimen Teuterström, ylempi kuninkaalliseksi rahastonhoitajaksi ja aateloitiin v. 1700 nimellä Adlercreutz.

Tiedot Thomas Adlercreutzin Erik-nimisestä isästä vaihtelevat. Joissakin lähteissä hän on Makuksenpoika, joissakin Tuomaanpoika. Edellisessä tapauksessa hänen vaimonaan esitetään Anna Tuomaantytär, mikä mm. Lars Töttermanin mukaan on todennäköisin vaihtoehto. Kummassakin tapauksessa yhteinen kantaisä on kuitenkin Tuomas. Tuomas Tuomaanpoikaa pidetään Töttermanien kantaisänä. Töttermanit puolestaan liittyvät Stenrotheihin majuri Reinhold

Stenrothin tyttären Gustava Fredrika Stenrothin avioituessa Rantasalmella saarnaajana toimineen Clas Christian Albert Töttermanin kanssa vuonna 1828. Aleksis Kiven oletetut sukuyhteydet Töttermaneihin ja Stenrotheihin käyvät ilmi seuraavasta:

Töttermanien ja Adlercreutzien yhteisen kantaisän, 1500-luvulla eläneen Tuomaksen henkilöllisyydestä ei ole täyttä varmuutta. On hyvin mahdollista, että hän on juuri se Tuomas-niminen talonpoika Vähä-Teutarista, joka kimpaantuneena kylään sijoitettujen kuninkaan ratsusotilaiden, huovien mielivaltaan pahoinpiteli erästä heistä vuonna 1562 niin, että hänet tuomittiin sakkorangaistukseen (ks. Ylikangas, Lohjalaisten historia, s. 170).

Varmuutta ei ole siitäkään, oliko Tuomaksen äidinkieli suomi vai ruotsi. Kieliraja kun kulki juuri Teutarin tilusten kohdalla. Vanha paikannimistö viittaa suomalaisasutukseen, joka osin sittemmin ruotsalaistui ruotsin vallan aikoina. Ilmeistä on, että vuorovaikutus kielirajan ylitse oli jatkuvaa, niin että Töttermanien/Adlercreutzien esivanhemmat olivat paljolti kaksikielisiä, kuten Ylikangas ja Lars Tötterman toteavat (ks. myös Lisää Lohjan Pitäjänkertomukseen).

Vielä Aleksis Kiveen palatakseni herää kysymys siitä, mikä osuus

mahdollisilla biologisilla sukyhteyksillä maalaisaateliseen ja stenrothilaisten kanssa yhteisillä rusthollarijuurilla yhdistyneinä nurmijärveläiseen talonpoikaista käsityöläisperimään on Kiven luovaan kirjalliseen nerouteen. Vaikka Raalan kartanoa hallinneet Adlercreutzit eivät koskaan tunnustaneet Carl Henric Adlercreutzin nuoruuden metsätysretken hairahduksen hedelmää, he kuitenkin monin tavoin auttoivat "kulissien takana" kansalliskirjailijamme isää ja Kiveä itseäänkin. Tämän ovat monet Kivi-tutkijat todenneet. Ehkä ilman sitä apua meillä ei olisi sitä Aleksis Kiveä, joka on lyönyt lähtemättömän leimansa suomalaiseen kirjallisuuteen.

Lähteitä

Lisää Lohjan Pitäjänkertomukseen. Suomen Sukututkimusseuran arkisto.

Puokka, Jaakko: Paloon Stenvallit. Otava 1979.

Sihvo, Hannes: Elävä Kivi. Suomalaisen Kirjallisuuden Seura 2002.

Tötterman, Lars Emil: Tomas Tomasson i Tötter och hans ättlingar. Tammer-Paino 1993.

Ylikangas, Heikki: Lohjalaisten historia 1. Suomalaisen Kirjallisuuden Kirjapaino 1973.

Tuomas (1500-luvulla)

?

Tuomas Tuomaanpoika

(k. 1656)

rusthollari Vähä-Teutarissa

Anna Tuomaantytär

(k. n. 1655)

Iso-Teutarin rusthollin
emäntä

Tomas Teuterström / Adlercreutz
(1643-1710)

kuninkaan rahastonhoitaja

Klas Tuomaanpoika (Tötterman)

(k. 1687)

rusthollari

Erik Adlercreutz

(1694-1741)

hovioikeudenneuvos

Henrik Klaunpoika Tötterman

(k. 1756)

kestikievarinpitäjä

Henrik Thomas Adlercreutz

(1732-1801)

assessor

Johan Tötterman

(1703-1768)

kestikievarinpitäjä

Erik Stenroth

(1688-1766)

vänrikki

Carl Henrik Adlercreutz

(1772-1832)

laamanni

Klas Tötterman

(1734-1814)

rusthollari

Henrik Stenroth

(1727-1774)

kirkkoherra

Eric Johan Stenvall

(1798-1866)

pitäjänrääti

Klas Jakob Tötterman

(1770-1826)

sotatuomari

Reinhold Stenroth

(1769-1838)

majuri

Aleksis Stenvall (Kivi)

(1834-1872)

Clas Chr. Albert* Tötterman

(1804-1847)

Gustava Fredrika

Stenroth (1805-1869)

Sukuseura@internet

Mikä olisi nopeampi, halvempi ja monipuolisempi väylä kertoa sukuseuran toiminnasta kuin internet? Kesällä avattu Stenroth.net palvelu on tarkoitettu niin sukuseuran perustietopankiksi kuin ajankohtaisen tiedotuksen välineeksi. Stenroth.net:ssä voit vaikkapa jäljittää omia sukujuuriasi, lukea vanhoja kivenjuuret lehtiä tai osallistua keskusteluun nettifoorumissa.

Täydennä sukutietosi, ilmoittaudu sukujuhlille, osallistu keskusteluun

Nettipalvelu tarjoaa mahdollisuuden säästää postikuluissa. Voit nimittäin liittyä sukuseuran jäseneksi, ilmoittautua ensi kesän sukujuhlille tai vaikkapa lähettää puuttuvat sukutietosi nettilomakkeiden kautta. Muita interaktiivisia palveluita ovat mm. nettifoorumi ja vieraskirja. Sukuseuran nettifoorumissa eli www-keskustelupalstalla voit esittää kysymyksiä tai ottaa osaa käynnissä olevaan keskusteluun suvun asioista. Vieraskirjaan taas voi kirjoittaa kuka tahansa terveisiä sivulla kävijöille.

Tietopankista löydät perustiedot sukuseuran rakenteesta, toiminnasta sekä vastuuhenkilöistä. Voit myös katsella valokuvia menneistä sukuseuran tapahtumista. Lisäksi tarjolla on myös sukutietoja Erik Stenrothista neljällä sukupolvea alaspäin.

Kuinka sinne pääsee?

Sukuseuran nettisivulle päästäksesi tarvitset tietokoneen, jossa on internet-yhteys. Naputtele www-selaimeesi osoitteeksi www.stenroth.net ja pääset sukuseuran aloitussivulle. Mitään muuta et tarvitse.

Entä tulevaisuus?

Stenrothien www-palvelua perustettaessa suunniteltiin kattava kokonaispaketti, josta osa on tällä hetkellä vielä suunnittelu- tai toteutusasteella. Tarkoitus on jakaa sukuseuran jäsenille omat käyttäjätunnukset sivustoon. Henkilökohtaisilla tunnuksilla pääsisi vain jäsenille tarkoitettuun osioon, jossa voisi tarkastella kuva-arkistoja, sukuseuran jäsenlistaa tai vaikkapa keskustella reaaliaikaisesti muiden sukuseuran jäsenten kanssa.

Nettisivuston ulkoasun ja teknisen puolen toteuttivat Veikko Sariola ja Antti Siukonen. Palautetta sivustosta ja sen toiminnasta toivotaan osoitteeseen webmaster@stenroth.net.

Ajankohtaista

Suku vietti Erikin päivää risteilyn merkeissä

Edustajia risteilylle riitti kaikista Stenrothin suvun sukuhaaroista.

Erikin päivän juhlaristeily 18.5.2003 suurtaata Sannaan kanavalle El Faro -laivalla: Heik Laurikainen, Outi Ristolainen, Eino Kalpala ja Arto Soppala

Eija ja Märku Stenroth Sannaan kanavalla.

Uusi Kivenjuuret lehti on ilmestynyt

Kivenjuuret 1/03

Kivenjuuret No:11

Vimeksi päivitetty: 14. 07. 2003. 12:26:51

Takaisin ylös

[Pääsivu](#) [Sukuseura](#) [Tiedotteet](#) [Organisaatio](#) [Linkit](#) [Jäseniä](#)

Stenroth sukuseura ry.

Hämeen jalkaväkirykmentin vänrikki **ERIK STENROTHIN** (1688-1766) jälkeläiset

Sukuseuran nettisivut avattu, Tervetuloa!

Sukuseura nettisivujen ensimmäinen vaihe on julkaistu. Sivuille tullaan myöhemmin päivittämään määräaikaista taloustieteiden maisterin Liisa Sjöblomin, 47, Toijalasta. Hän on lupautunut hoitamaan sihteerin töitä vuosikokoukseen 20.6.2004 asti.

- Selata sukutietokantaa
- Liittyä jäseneksi
- Kirjoittaa ja lukea vieraskirjaa
- Ilmoittaa sukutietoja

Palautetta sivuista voit lähettää osoitteeseen webmaster@stenroth.net

Uutisia

Liisa Sjöblom sukuseuran sihteeriksi

Stenrothin sukuseura sai 20. syyskuuta sihteerin yli vuoden tauon jälkeen. Hallitus valitsi tehtävään määräaikaista taloustieteiden maisterin Liisa Sjöblomin, 47, Toijalasta. Hän on lupautunut hoitamaan sihteerin töitä vuosikokoukseen 20.6.2004 asti.

Liisa kuuluu Nilsin sukuhaaraan avioliiton kautta. Hänen miehensä on ekonomi Jaakko Sjöblom, ja perheeseen kuuluvat lapset Mimmi, 17, Sini, 15, ja Jonni 13.

Liisa toimii Hämeen ammattikorkeakoulussa Hämeenlinnassa taloushallinnon lehtorina, mutta työskentelee tällä hetkellä pääasiassa projektipäällikkönä Euroopan sosiaalirahaston ESR-projekteissa. Hän harrastaa sukututkimusta ja on kiinnostunut kansainvälisistä asioista. Kielitaitoon kuuluvat suomi, ruotsi, tanska, saksa ja englanti.

Easeful Kennel

Pienimuotoista koiranpentujen kotikasvatusta:

- Cavalier Kingcharlesin spanieli
- Basset fauve de Bretagne

Helena Siukonen
Vanhansillantie 6
41660 Toivakka
Puh. 014-871598

Mäenpään Kartanon Ratsastuskoulu on toiminut ratsastajien harrastus- ja opetuspaikkana Pieksämäellä vuodesta 1970 lähtien. Historialliseen kartanoympäristöön hevoset ovat tosin kuuluneet sitä ennen jo parin sadan vuoden ajan. Kartano on myös luomutila.

Tiedustele lisää tunneista, kursseista ja ryhmistä:
Mäenpään Kartanon Ratsastuskoulu
76130 Pieksämäki
045-6729128 / ratsastuksenohjaaja Henna Kantala
015-481522 / Marja Roschier-Halonen
015-484800 / talli
<http://personal.inet.fi/yritys/maenpaankartano/>

Yrjö Sariolan uutuuskirja

Emerituspiispa Yrjö Sariola on kohdannut monenlaisia ihmisiä. Kirjassaan hän kertoo kahdeksasta henkilöstä, jotka ovat erityisesti vaikuttaneet häneen. Henkilökuvia täydentävät valokuvat.

Hinta 23 €

Päivä
OSAKIRJATYÖ

Kysy lisää kauppaaltast

Lahjapaperit

- arkit
- säästörollat
- Nauhat
- Rusetit
- Kotelot
- Pussit

HILKKA MARTINSÉN

OMLOTT OY

Rullakatu 2, 15900 Lahti

Puh. +358(0)3 783 0845

Fax. +358(0)3 752 4006

Auto +358 (0)400 741 261

Tilaukset ja yhteystiedot: Raimo Sariola,
puh. 044-7641487, email: rsariola@siba.fi

Fenno Trio

Risto Lauriala, piano

Raimo Sariola, cello

Zoltan Takaes, violiini

<http://webusers.siba.fi/~rsariola/TrioFenno.htm>

120 vuotta

BERNER

www.pinomaa.com

Platinum
PLATINUM MEDIA

» www.platinummedia.fi

Stenroth sukuseuran Sukujuhlat Nivalassa 19.-20. kesäkuuta 2004

Osanottomaksu:

Sisältää ohjelman, ruokailun ja kahvituksen

1. Ilmoittautuminen ja osanottomaksu 30.4.2004 mennessä:
Aikuiset 20 euroa, lapset ja nuoret 7-14 -vuotiaat 5 euroa, alle kouluikäiset ilmaiseksi.
2. Ilmoittautuminen ja osanottomaksu 1.5.-31.5.2004:
Aikuiset 25 euroa, lapset ja nuoret 7-14 -vuotiaat 5 euroa, alle kouluikäiset ilmaiseksi.
3. Ilman ennakoilmoittautumista:
Aikuiset 30 euroa, lapset ja nuoret 7-14 -vuotiaat 5 euroa, alle kouluikäiset ilmaiseksi.

Maksut pankkisiirtoina: Stenroth sukuseura ry:n tilille Nordea 104535-146963
Viestiosaan kirjoitetaan maksajan ja osanottajien nimet.

Kirjalliset ilmoittautumiset ja tiedustelut:

Liisa Sjöblom, Tehtaantie 7, 37800 Toijala
Puh. 03-542 62660 ja 044-5566622
sähköposti: liisa.sjoblom@pp.inet.fi

Liisa Kivijuuri, Ruojantie 3, 85500 Nivala
Puh. 08-443475
sähköposti: liisa.kivijuuri@kotinet.fi

Ilmoittautuminen Kivenjuurista ja internetistä (www.stenroth.net) löytyvällä lomakkeella tai vapaamuotoisesti kirjoittaen.

Ilmoittautuminen Nivalan sukujuhille

Etunimi: _____ Sukunimi: _____

Lähiosoite: _____ Postinumero: _____

Postitoimipaikka: _____

Sähköposti: _____ Puhelin: _____

Osallistujat: (   ) aikuista
(   ) lapset ja nuoret 7-14 -vuotiaat
(   ) alle kouluikäiset

Osallistujien nimet: _____
_____
_____
_____

En kuulu vielä sukuseuraan, mutta haluan liittyä jäseneksi

Mikäli haluat liittyä tällä lomakkeella Stenroth sukuseura ry:n jäseneksi, jäsenmaksu tarvitsee maksaa vasta kesällä 2004. Kts. lisää sivulta 8.